

V Bruseli 25. októbra 2024
(OR. en)

14729/24

Medziinštitucionálny spis:
2022/0269(COD)

CODEC 1963
MI 870
COMPET 1033
CONSOM 308
POLCOM 275
ENFOCUSTOM 119
JAI 1533
EMPL 528
SOC 767
UD 222
PE 236

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente a postup pre korigendá (Štrasburg, 23. apríla 2024 a 22. októbra 2024)

I. ÚVOD

V súlade s ustanoveniami článku 294 ZFEÚ a so spoločným vyhlásením o praktických opatreniach pre spolurozhodovací postup¹ sa medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou uskutočnilo niekoľko neformálnych kontaktov s cieľom dosiahnuť dohodu o tomto legislatívnom spise v prvom čítaní.

Očakávalo sa², že na tento spis sa v Európskom parlamente uplatní postup pre korigendá³ po tom, ako odchádzajúci Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní.

¹ Ú. v. EÚ C 145, 30.6.2007, s. 5.

² 10078/24.

³ Článok 251 rokovacieho poriadku EP.

II. HLASOVANIE

Európsky parlament na zasadnutí 23. apríla 2024 prijal k návrhu Komisie pozmeňujúci návrh č. 177 (bez revízie právnikmi lingvistami) a legislatívne uznesenie, ktoré predstavujú pozíciu Európskeho parlamentu v prvom čítaní. Táto pozícia odráža predbežnú dohodu inštitúcií.

Po finalizácii prijatého znenia právnikmi lingvistami Európsky parlament 22. októbra 2024 schválil korigendum k pozícii prijatej v prvom čítaní.

Na základe tohto korigenda by Rada mala byť schopná schváliť pozíciu Európskeho parlamentu uvedenú v prílohe⁴ k tomuto dokumentu, čím sa uzavrie prvé čítanie pre obe inštitúcie.

Akt by sa následne prijal v znení, ktoré zodpovedá pozícii Európskeho parlamentu.

⁴ Znenie korigenda sa uvádza v prílohe. Predkladá sa vo forme konsolidovaného znenia, v ktorom sú zmeny oproti návrhu Komisie vyznačené tučnou kurzívou. Znak „■“ označuje vypustený text.

P9_TA(2024)0309

Zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. apríla 2024 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie (COM(2022)0453 – C9-0307/2022 – 2022/0269(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2022)0453),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a články 114 a 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0307/2022),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 24. januára 2023¹,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorskými výbormi podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 13. marca 2024, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa podľa článku 58 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre rozvoj, Výboru pre rybárstvo a Výboru pre právne veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A9-0306/2023),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

¹ Ú. v. EÚ C 140, 21.4.2023, s. 75.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. apríla 2024 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114 a článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom²,

¹ Ú. v. EÚ C 140, 21.4.2023, s. 75.

² Pozícia Európskeho parlamentu z 23. apríla 2024.

keďže:

- (1) Ako sa uznáva v preambule protokolu z roku 2014 k dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) č. 29 o nútenej práci (ďalej len „dohovor MOP č. 29“), nútená práca predstavuje závažné porušenie ľudskej dôstojnosti a základných ľudských práv, ***prispejeva k udržiavaniu chudoby a je prekážkou na ceste k zabezpečeniu dôstojnej práce pre všetkých.*** MOP vyhlásila odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce za zásadu základných práv. MOP považuje dohovor MOP č. 29 ***vrátane doplňujúceho protokolu*** z roku 2014 k dohovoru č. 29 ***a*** dohovor MOP č. 105 o zrušení nútenej práce (ďalej len „dohovor MOP č. 105“) za základné dohovory MOP ***a vydáva odporúčania na predchádzanie nútenej práci, jej eliminovanie a zabezpečenie nápravy, ako je odporúčanie o nútenej práci (doplňujúce opatrenia) č. 203. MOP vypracovala niekoľko ukazovateľov, ktoré sa používajú na zistenie a signalizáciu prípadov nútenej práce, ako sú hrozby a skutočná fyzická a sexuálna ujma, zneužívanie zraniteľnosti, zneužívanie pracovných a životných podmienok a nadmerné nadčasy, podvod, obmedzenie pohybu alebo uväznenie na pracovisku alebo v obmedzenom priestore, izolácia, dlhové otroctvo, zadržiavanie miezd alebo nadmerné zníženie mzdy, zadržiavanie pasov a dokladov totožnosti alebo hrozba udania orgánom, ak má pracovník postavenie nelegálneho prisťahovalca.***

Nútená práca je veľmi často spojená s chudobou a diskrimináciou. Manipulácia s úvermi a dlhmi, či už zo strany zamestnávateľov alebo sprostredkovateľov práce, je stále kľúčovým faktorom, ktorý zadržiava zraniteľných pracovníkov v podmienkach nútenej práce. Podľa dozorných orgánov MOP práca vo väzení vrátane prípadov, keď sa vykonáva pre súkromné spoločnosti, sama osebe nepredstavuje nútenú prácu za predpokladu, že sa vykonáva dobrovoľne, v prospech väzňa a je porovnateľná s podmienkami slobodného pracovného vzťahu. Verejnoprospešné práce ako alternatívna sankcia k trestu odňatia slobody by mali byť vždy vo verejnom záujme a štáty by ich v žiadnom prípade nemali zneužívať ako prostriedok na ponižovanie odsúdenej osoby alebo zbavenie tejto osoby jej dôstojnosti. V prípadoch, keď sa práca alebo služba nariaďuje v rámci zneužitia zraniteľnosti pracovníka pod hrozbou sankcie, takáto hrozba nemusí mať podobu trestnej sankcie, ale môže mať podobu straty práv alebo výhod.

- (2) Využívanie nútenej práce je vo svete rozšírené. Odhaduje sa, že v roku 2021 sa v situáciách nútenej práce nachádzalo približne 27,6 milióna ľudí. Zraniteľné a marginalizované skupiny v spoločnosti sú obzvlášť náchylné na to, aby boli nútené do vykonávania nútenej práce. *Medzi takéto skupiny patria ženy, deti, etnické menšiny, osoby so zdravotným postihnutím, nižšie kasty, domorodé a kmeňové obyvateľstvo a migranti, najmä migranti bez dokladov, ktorí majú neisté postavenie a pôsobia v neformálnom hospodárstve.* Aj keď nútenú prácu nenariaďuje štát, je často dôsledkom toho, že chýba *alebo je nedostatočná* dobrá správa pokiaľ ide o určité hospodárske subjekty, *a svedčí o neschopnosti štátu presadzovať sociálne a pracovné práva, najmä v prospech zraniteľných a marginalizovaných skupín. K nútenej práci môže dochádzať aj na základe tichého súhlasu úradov. 86 % všetkých prípadov nútenej práce sa vyskytuje v súkromnom sektore, kde je najmä prostredníctvom nútenej práce vykorisťovaných 17,3 milióna ľudí. Povinnosti hospodárskych subjektov stanovené v tomto nariadení by mali byť predvídateľné a jasné, aby sa zabezpečilo ich úplné a účinné dodržiavanie a prispelo sa k ukončeniu využívania nútenej práce.*

- (3) Úplné odstránenie nútenej práce *vo všetkých jej formách vrátane štátom nariadenej nútenej práce* je pre Úniu prioritou. Zachovávanie ľudskej dôstojnosti a univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv sú pevne zakotvené v článku 21 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). *V záujme dosiahnutia cieľa 8.7 v rámci cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja by Únia mala zachovávať a presadzovať svoje hodnoty a prispievať k ochrane ľudských práv, najmä práv dieťaťa.* V článku 5 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) *sa výslovne zakazuje otroctvo, nevoľníctvo, nútená a povinná práca a obchodovanie s ľuďmi* a v článku 4 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa stanovuje, že od nikoho sa nemá vyžadovať, aby vykonával nútené alebo povinné práce. Európsky súd pre ľudské práva opakovane vyložil článok 4 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských právach a základných slobôd tak, že sa od členských štátov vyžaduje, aby ukladali sankcie a účinne stíhali akúkoľvek činnosť, ktorou sa osoba udržiava v situáciách stanových v uvedenom článku. *Právo na účinnú nápravu porušení základných práv je ľudským právom a základným prvkom v procese účinného stíhania trestných činov. Uplatniteľné právo Únie, hlavné zásady Organizácie Spojených národov v oblasti podnikania a ľudských práv, odporúčanie Rady Európy o ľudských právach a podnikaní a usmernenia Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“), ako sú usmernenia pre nadnárodné podniky týkajúce sa zodpovedného obchodného správania potvrdzujú, že obeť majú právo na účinný prostriedok nápravy v prípade porušovania alebo zneužívania ľudských práv v súvislosti s podnikaním vrátane nútenej práce.*

- (4) Všetky členské štáty ratifikovali základné dohovory MOP v oblasti nútenej práce, **konkrétne dohovor MOP č. 29 a dohovor MOP č. 105, ako aj Dohovor MOP č. 182 o zákaze a o okamžitých opatreniach na odstránenie najhorších foriem detskej práce (ďalej len „dohovor MOP č. 182“)**. Sú preto právne zaviazané predchádzať využívaniu nútenej práce a odstrániť ho, ako aj pravidelne podávať správy MOP.
- (5) Únia sa usiluje odstrániť využívanie nútenej práce **a podporiť dôstojnú prácu a pracovné práva na celom svete** prostredníctvom svojich politík a legislatívnych iniciatív. Únia podporuje náležitú starostlivosť v súlade s medzinárodnými usmerneniami a zásadami stanovenými medzinárodnými organizáciami vrátane MOP, OECD a Organizácie Spojených národov s cieľom zabezpečiť, aby nútená práca nemala miesto v **dodávateľských** reťazcoch podnikov usadených v Únii.
- (6) Vo svojej obchodnej politike v rámci jednostranných i dvojstranných obchodných vzťahov Únia presadzuje boj proti nútenej práci. Kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách Únie zahŕňajú záväzok ratifikovať a účinne vykonávať základné dohovory MOP, medzi ktoré patrí dohovor MOP č. 29 a dohovor MOP č. 105, **zatiaľ čo ustanovenia týkajúce sa obchodu a rodovej rovnosti stanovujú rodové hľadisko, ktoré je nevyhnutné na posilnenie ekonomického postavenia žien s cieľom bojovať proti nútenej práci založenej na rodovej príslušnosti**. Okrem toho by pre závažné a systematické porušenia dohovoru MOP č. 29 a dohovoru MOP č. 105 mohli byť zrušené jednostranné colné preferencie v rámci všeobecného systému preferencií Únie.

- (7) *Nútená práca výrazne postihuje zraniteľné a marginalizované skupiny, ako sú deti, ženy, migranti, utečenci alebo pôvodné obyvateľstvo, a preto je na účinný boj proti nútenej práci nevyhnutný prierezový a rodovo citlivý prístup. Preto sa očakáva, že toto nariadenie prispeje k dosiahnutiu cieľov príslušných medzinárodných dohôd a dohovorov, ako je dohovor MOP č. 182, Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu, Pekinská deklarácia zo septembra 1995, globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii, Ženevský dohovor o právnom postavení utečencov, Deklarácia Organizácie Spojených národov o právach pôvodného obyvateľstva a Dohovor MOP č. 169 o domorodom a kmeňovom obyvateľstve.*

- (8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ³ harmonizuje vymedzenie obchodovania s ľuďmi, ako aj nútenej práce alebo služieb a stanovujú sa v nej **pravidlá týkajúce sa minimálnych sankcií**. Akékoľvek stanovené pravidlá týkajúce sa zákazu uvádzania domácich alebo dovážaných výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie a sprístupňovania takýchto výrobkov na ňom alebo ich vyvážania a povinnosť zabezpečiť, aby takéto výrobky boli z trhu Únie stiahnuté(d ďalej len „zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce“), by sa mali zaviesť bez toho, aby bola dotknutá uvedená smernica, a najmä právomoc orgánov presadzovania práva a justičných orgánov vyšetrovať a stíhať trestné činy súvisiace s obchodovaním s ľuďmi vrátane pracovného vykorisťovania.
- (9) ■ V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821⁴ **sa** vyžaduje, aby dovozcovia z Únie dovážajúci nerastné suroviny **alebo kovy** patriace do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia vykonávali povinnosti náležitej starostlivosti v súlade s prílohou II k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí, ako aj odporúčania týkajúce sa náležitej starostlivosti stanovené v uvedenom usmernení. Nariadenie **Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1542⁵** zahŕňa povinnosti pre hospodárske subjekty vykonávať náležitú starostlivosť v rámci svojich dodávateľských reťazcov, a to aj v súvislosti s pracovnými právami. V nariadení **Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115⁶** sa vyžaduje náležitá starostlivosť v súvislosti s určitými komoditami a výrobkami spojenými s odlesňovaním a degradáciou lesov, a to aj pokiaľ ide o ľudské práva.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV (Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

⁵ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1542 z 12. júla 2023** o batériách a odpadových batériách, **ktorým sa mení smernica 2008/98/ES a nariadenie (EÚ) 2019/1020 a zrušuje smernica 2006/66/ES (Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023, s. 1).**

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023, s. 206).

- (10) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ⁷ sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že určité hospodárske subjekty budú ročne uverejňovať nefinančné výkazy, v ktorých uvedú vplyv svojej činnosti na environmentálne, sociálne a zamestnanecké záležitosti a na dodržiavanie ľudských práv, vrátane nútenej práce a záležitostí súvisiacich s bojom proti korupcii a úplatkárstvu. ■ Okrem toho sa smernicou ***Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464***⁸ o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov ***uvedená požiadavka upravila zavedením podrobných požiadaviek*** na vykazovanie informácií pre spoločnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, pokiaľ ide o dodržiavanie ľudských práv, a to aj v globálnych dodávateľských reťazcoch. Informácie, ktoré podniky zverejňujú o ľudských právach, by mali v relevantných prípadoch zahŕňať informácie o nútenej práci v ich hodnotových reťazcoch. ■
- (11) ***Ako člen Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) sa Únia zaviazala podporovať otvorený multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách. Všetky opatrenia zavedené Úniou, ktoré majú vplyv na obchod, by mali byť v súlade s pravidlami WTO.***

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁸ ***Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15).***

- (12) V júli 2021 Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť uverejnili usmernenie o náležitej starostlivosti pre podniky EÚ s cieľom riešiť riziko výskytu nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch.
- (13) Ako sa uznáva v oznámení Komisie z 23. februára 2022 o dôstojnej práci na celom svete v záujme globálnej spravodlivej transformácie a udržateľnej obnovy, bez ohľadu na súčasné politiky a právny rámec sú potrebné ďalšie opatrenia na dosiahnutie cieľov, ktorými sú odstránenie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce z trhu Únie, a teda aj ďalšie úsilie na podporu boja proti nútenej práci na celom svete.
- (14) *Medzi hlavné priority Únie, ako sa uvádzajú v akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 patrí podpora dôstojnej práce a budúcnosti práce zameranej na človeka, zabezpečenie dodržiavania základných zásad a ľudských práv, podpora sociálneho dialógu, ako aj ratifikácia a účinné vykonávanie príslušných dohovorov a protokolov MOP, posilnenie zodpovedného riadenia v globálnych dodávateľských reťazcoch a prístupu k sociálnej ochrane .*

- (15) Európsky parlament vo svojich uzneseniach z 9. júna 2022 o novom obchodnom nástroji na zákaz výrobkov vyrobených nútenou prácou⁹, zo 17. decembra 2020 o nútenej práci a situácii Ujgurov v Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-ťiang¹⁰ a zo 16. decembra 2021 o nútenej práci v továrni Linglong a environmentálnych protestoch v Srbsku¹¹ dôrazne odsúdil nútenú prácu a vyzval na zákaz výrobkov vyrobených s jej využitím. To, že výrobky vyrobené s využitím nútenej práce by mohli byť prístupné na trhu Únie alebo vyvážané do tretích krajín bez účinného mechanizmu na zákaz alebo stiahnutie z trhu takýchto výrobkov, predstavuje preto problém z hľadiska verejnej morálky.
- (16) Na skompletizovanie legislatívneho a politického rámca Únie o nútenej práci by sa malo zakázať uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie a ich sprístupňovanie na ňom alebo vývoz výrobkov vyrábaných na domácom trhu alebo dovážaných výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce a malo by sa zaistiť, že tieto výrobky budú z trhu Únie stiahnuté.
- (17) V súčasnosti neexistuje žiadne právo Únie, ktoré oprávňuje orgány členských štátov výrobok priamo zadržať, zaistiť alebo nariadiť jeho stiahnutie z trhu na základe zistenia, že tento výrobok bol celý alebo sčasti vyrobený s využitím nútenej práce.

⁹ Ú. v. EÚ C 493, 27.12.2022, s. 132.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 114.

¹¹ Ú. v. EÚ C 251, 30.6.2022, s. 124.

- (18) S cieľom zabezpečiť účinnosť tohto nariadenia, by sa zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce mal uplatňovať na výrobky, pri ktorých sa využila nútená práca v ktorejkoľvek fáze produkcie, výroby, zberu alebo ťažby takýchto výrobkov vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s takýmito výrobkami. Zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by sa mal uplatňovať na všetky výrobky akéhokoľvek druhu vrátane ich komponentov a mal by sa uplatňovať na výrobky bez ohľadu na odvetvie, pôvod a to, či sú domáce alebo dovážané, alebo uvedené na trh Únie alebo na ňom sprístupnené, či z neho vyvážené. ***Toto nariadenie sa nevzťahuje na poskytovanie dopravných služieb.***

- (19) Zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by mal prispieť k medzinárodnému úsiliu o zrušenie nútenej práce. Vymedzenie pojmu „nútená práca“ by teda malo byť v súlade s vymedzením stanoveným v dohovore MOP č. 29, *kde sa uvádza, že nútená alebo povinná práca je každá práca alebo služba, ktorá sa od akejkol'vek osoby vymáha pod hrozbou akéhokoľvek trestu a na ktorú sa táto osoba neponúkla dobrovoľne, s výnimkou akejkol'vek práce alebo služby vyžadovanej na základe zákonov o povinnej vojenskej službe na účely práce čisto vojenského charakteru; akejkol'vek práce alebo služby, ktorá je súčasťou bežných občianskych povinností občanov plne samosprávnej krajiny; akejkol'vek práce alebo služby vymáhanej od akejkol'vek osoby v dôsledku odsúdenia súdom za predpokladu, že uvedená práca alebo služba sa vykonáva pod dohľadom a kontrolou orgánu verejnej moci a že uvedená osoba nie je prenajatá alebo daná k dispozícii súkromným osobám, spoločnostiam alebo združeniam; akejkol'vek práce alebo služby vyžadovanej v naliehavých prípadoch, t. j. v prípade vojny alebo katastrofy či hroziacej katastrofy, ako je požiar, povodeň, hladomor, zemetrasenie, prudká epidémia alebo epizootické choroby, invázia živočíšnych, hmyzích alebo rastlinných škodcov a vo všeobecnosti akákoľvek okolnosť, ktorá by ohrozila existenciu alebo blahobyt celej populácie alebo jej časti; a drobných komunitných služieb takého druhu, že v podobe, ako sú vykonávané členmi spoločenstva v priamom záujme daného spoločenstva, sa preto môžu považovať za bežné občianske povinnosti členov spoločenstva za predpokladu, že členovia spoločenstva alebo ich priami zástupcovia majú právo byť konzultovaní o potrebe takýchto služieb.*

- (20) *Na základe vymedzenia pojmu nútenej práce uvedeného v dohovore MOP č. 29 a použitého v tomto nariadení stanovujú ukazovatele MOP pre nútenú prácu a usmernenia MOP s názvom „Ťažko vidieť, ťažšie spočítať“ najčastejšie znaky, ktoré poukazujú na možnú existenciu nútenej práce a mali by sa zohľadniť pri vykonávaní tohto nariadenia. Tieto ukazovatele však môžu byť nedostatočné na identifikáciu nútenej práce nariadenej štátnymi orgánmi, ktorá je založená na systémových a globálnych donucovacích politikách, ktoré si vyžadujú ďalšie, osobitne navrhnuté ukazovatele.*
- (21) *Vymedzenie pojmu „nútená práca nariadená štátnymi orgánmi“ by malo byť v súlade s dohovorom MOP č. 105, v ktorom sa osobitne zakazuje využívanie nútenej práce alebo povinnej práce ako prostriedku politického nátlaku alebo výchovy alebo ako trestu za vyjadrenie politických názorov alebo názorov ideologicky protichodných k zavedenému politickému, spoločenskému alebo hospodárskemu systému. Takisto sa ním zakazuje využívanie nútenej práce ako metódy mobilizácie a využitia pracovnej sily na účely hospodárskeho rozvoja, ako prostriedku pracovnej disciplíny, ako trestu za účasť na štrajkoch alebo ako prostriedku rasovej, sociálnej, národnostnej alebo náboženskej diskriminácie.*

- (22) *Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by mal patriť aj predaj na diaľku vrátane online predaja. V prípade, že sa výrobok ponúka na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku, výrobok by sa mal považovať za sprístupnený na trhu, ak je ponuka na predaj zameraná na koncových používateľov v Únii. V súlade s uplatniteľným právom Únie o medzinárodnom súkromnom práve by sa na stanovenie toho, či je ponuka zameraná na koncových používateľov v Únii, mala vykonať analýza jednotlivých prípadov. Ponuka na predaj by sa mala považovať za zacielenú na koncových používateľov v Únii, ak príslušný hospodársky subjekt akýmkoľvek spôsobom smeruje svoju činnosť do členského štátu. Pri analýzach jednotlivých prípadov by sa na tento účel mali zohľadniť relevantné faktory, ako sú geografické oblasti, do ktorých je možné odosielanie, jazyky dostupné a používané pri ponuke alebo objednávaní, spôsoby platby, použitie meny členského štátu alebo názov domény zaregistrovaný v jednom z členských štátov. V prípade online predaja nepostačuje samotná skutočnosť, že je rozhranie hospodárskych subjektov alebo rozhranie prevádzkovateľov online trhov dostupné v členskom štáte, v ktorom je koncový používateľ usadený alebo v ktorom má domicil. Skutočnosť, že výrobky ponúkané na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku sa považujú za sprístupnené na trhu Únie, ak je ponuka na predaj zameraná na koncových používateľov v Únii, oprávňuje príslušné orgány kontrolovať a prijímať potrebné opatrenia v súvislosti s takýmito výrobkami podľa tohto nariadenia, aj keď v čase ponuky na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku ešte nie sú skutočne uvedené na trh Únie. Takéto výrobky musia byť v súlade s príslušným právom Únie uplatniteľným v čase ich skutočného uvedenia na trh Únie a v prípade výrobkov vstupujúcich do Únie pri ich umiestnení do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“. Skutočnosťou, že výrobok ponúkaný na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku je považovaný za sprístupnený na trhu, ak je ponuka na predaj zameraná na koncových používateľov v Únii, by nemali byť dotknuté pravidlá týkajúce sa výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie.*

- (23) *Na predaj výrobkov sa čoraz viac využívajú sprostredkovateľské služby, najmä online trhy. V tejto súvislosti by sa všetky informácie týkajúce sa predaja výrobkov, ktoré sú v rozpore so zákazom výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce stanoveným v tomto nariadení, mali považovať za nezákonný obsah v zmysle článku 3 písm. h) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065¹² a mali by podliehať povinnostiam a opatreniam stanoveným v uvedenom nariadení.*
- (24) *Komisia a príslušné orgány členských štátov by mali ■ identifikovať porušenia zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Pri určovaní príslušných orgánov by členské štáty mali zabezpečiť, aby dané orgány mali dostatočné ľudské a finančné zdroje a aby ich zamestnanci mali potrebné kompetencie a vedomosti, najmä pokiaľ ide o ľudské práva, pracovné práva, rodovú rovnosť, riadenie dodávateľského reťazca a postupy náležitej starostlivosti. Príslušné orgány by mali úzko koordinovať svoju prácu s vnútroštátnymi orgánmi inšpekcie práce a justičnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva vrátane tých, ktoré sú zodpovedné za boj proti obchodovaniu s ľuďmi, tak, aby neohrozili ich vyšetrovania.*

¹² *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).*

- (25) *S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie svojich úloh podľa tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o vykonávanie vyšetrovaní, by Komisia mala mať možnosť požiadať o pomoc iné orgány, úrady alebo agentúry Únie s vhodným mandátom. Medzi tieto úlohy by mohli patriť: spracovanie predložených informácií, podpora rozdeľovania vyšetrovaní, vykonávanie predbežných vyšetrovaní a vyšetrovaní, uľahčenie spolupráce s orgánmi členských štátov a medzi nimi, uľahčenie medzinárodnej spolupráce, podpora rozvoja podporných nástrojov a v náležitých prípadoch podpora vykonávania colnými orgánmi a podpora Komisie pri príprave rozhodnutí o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Tým nie je dotknutá úloha Komisie ako vedúceho príslušného orgánu prijímať rozhodnutia o zákaze uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh. Komisia vo svojej úlohe vedúceho príslušného orgánu by mala vykonávať svoje právomoci nestranne, transparentne a s náležitým ohľadom na povinnosti služobného tajomstva a mala by mať potrebné odborné znalosti. Komisia by mala mať prostriedky na financovanie potrebných zamestnancov a súvisiacich nákladov na vykonávanie úloh, ktoré jej boli zverené podľa tohto nariadenia, a na budovanie požadovaných odborných znalostí.*

- (26) *Príslušné orgány a Komisia by sa pri vykonávaní tohto nariadenia mali riadiť zásadou proporcionality. Príslušné orgány a Komisia by mali zabezpečiť najmä to, aby všetky opatrenia a činnosti vykonané počas predbežnej fázy vyšetrovania a počas vyšetrovania a opatrenia a činnosti stanovené v rozhodnutí boli vhodné a potrebné na dosiahnutie želaného účelu a aby nepredstavovali nadmerné zaťaženie pre hospodárske subjekty.*
- (27) S cieľom zabezpečiť spoluprácu medzi **Komisiou** a príslušnými orgánmi určenými podľa tohto nariadenia a orgánmi určenými podľa iného príslušného práva Únie a vnútroštátneho práva, ako aj súlad ich opatrení a rozhodnutí, by Komisia a príslušné orgány určené na základe tohto nariadenia podľa potreby mali od iných relevantných orgánov požadovať informácie o tom, či posudzované hospodárske subjekty podliehajú povinnosti náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou a vykonávajú ju v súlade s uplatniteľným právom Únie alebo vnútroštátnym právom, v ktorom sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť a transparentnosť v súvislosti s nútenou prácou. *Pri požadovaní informácií od hospodárskych subjektov by sa príslušné orgány mali vždy, keď je to možné, riadiť zásadou Komisie „jedenkrát a dost“, a to prostredníctvom intenzívnejšej spolupráce a dialógu medzi orgánmi, ktoré sa zaoberajú dohľadom nad reguláciou výrobkov. Na rovnaké účely a vo vhodných prípadoch by príslušné orgány určené podľa tohto nariadenia mali informovať ostatné relevantné orgány, ako sú orgány dohľadu nad trhom, o svojich opatreniach a rozhodnutiach.*

- (28) Jednotné presadzovanie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie, možno dosiahnuť len systematickou výmenou informácií a spolupracou medzi príslušnými orgánmi, colnými orgánmi a Komisiou. ***Takúto výmenu informácií a spoluprácu by mala podporovať Komisia.***
- (29) Na zber, spracovanie a uchovávanie informácií v štruktúrovanej forme, pokiaľ ide o otázky súvisiace s ***vyšetrovaniami, rozhodovacím procesom a*** presadzovaním zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, by príslušné orgány mali využívať informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom uvedený v článku 34 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020¹³ v súlade s vykonávacím aktom, ktorý by Komisia mala byť splnomocnená prijať podľa tohto nariadenia (ďalej len „ICSMS“). Komisia, príslušné orgány a colné orgány by mali mať k danému systému prístup, aby mohli vykonávať svoje príslušné povinnosti podľa tohto nariadenia. ***Príslušné orgány môžu na komunikáciu používať aj iné existujúce komunikačné systémy s inými orgánmi v rámci ich vlastného členského štátu, pokiaľ tým nie je dotknutá povinnosť používať systém ICSMS na účely vykonávania tohto nariadenia.***

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1).

(30) V snahe o optimalizáciu a nezaťaženie postupu kontroly výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich tento trh je potrebné umožniť automatizovaný prenos údajov medzi systémom ICSMS a colnými systémami. S ohľadom na ich príslušné ciele by sa mali rozlišovať tri rôzne druhy prenosov údajov. Po prvé, rozhodnutia o porušení zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by sa mali oznamovať zo systému ICSMS do elektronického systému riadenia colných rizík, ako sa uvádza v článku 36 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447¹⁴, bez toho, aby tým bol dotknutý možný budúci vývoj prostredia riadenia colných rizík, aby ich colné orgány mohli využívať na identifikáciu výrobkov, ktoré by mohli zodpovedať takémuto rozhodnutiu. Pre takéto prvé prenosy údajov by sa mali používať dostupné rozhrania colného prostredia. Po druhé, ak colné orgány identifikujú takýto výrobok, bude potrebné sledovanie prípadov okrem iného na prenos oznámenia o pozastavení, záveru príslušných orgánov a výsledku opatrení prijatých colnými orgánmi. Tento druhý prenos údajov medzi systémom ICSMS a vnútroštátnymi colnými systémami by malo podporovať prostredie centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo. Po tretie, colné systémy obsahujú informácie o výrobkoch, ktoré vstupujú na trh Únie a opúšťajú ho, ktoré by boli relevantné pre príslušné orgány na vykonávanie ich povinností, pričom tieto informácie pre ne nie sú dostupné. Relevantné informácie by sa preto mali extrahovať a preniesť do systému ICSMS. Tieto tri prepojenia by mali byť vysokoautomatizované a mali by sa dať ľahko používať, aby sa obmedzilo akékoľvek ďalšie zaťaženie colných orgánov. Komisia by mala mať právomoc prijímať v spolupráci s colnými orgánmi a príslušnými orgánmi vykonávacie akty potrebné na určenie procesných pravidiel, praktických opatrení a údajových prvkov, ktoré sa majú prenášať medzi systémom ICSMS a colnými systémami, ako aj akejkolvek ďalšej doplnkovej požiadavky.

¹⁴ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558).

- (31) *Komisia by mala zriadiť orientačnú a nevyčerpávajúcu databázu rizík nútenej práce s cieľom podporiť prácu príslušných orgánov pri posudzovaní potenciálnych porušení zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce a pomôcť hospodárskym subjektom identifikovať možné riziká nútenej práce v ich dodávateľských reťazcoch. Komisia by mala mať možnosť využiť na vytvorenie databázy externé odborné znalosti. V databáze by sa mali identifikovať riziká nútenej práce v konkrétnych geografických oblastiach alebo v súvislosti s konkrétnymi výrobkami alebo skupinami výrobkov s osobitným zameraním na rozsiahle a závažné riziká nútenej práce, a to na základe spoľahlivých a overiteľných informácií od medzinárodných inštitúcií, ako sú MOP a OSN, a výskumných alebo akademických inštitúcií. Uvedená databáza by sa mala sprístupniť verejnosti prostredníctvom jednotného portálu pre nútenú prácu. Ak existujú spoľahlivé a overiteľné dôkazy o tom, že výrobky vyrobené v konkrétnych hospodárskych odvetviach v konkrétnych geografických oblastiach predstavujú vysoké riziko, že boli vyrobené s využitím nútenej práce nariadenej štátnymi orgánmi, uvedené odvetvia v daných oblastiach by sa mali identifikovať v databáze zriadenej podľa tohto nariadenia.*
- (32) Mikropodniky, malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) môžu mať obmedzené zdroje a schopnosti na zabezpečenie toho, aby výrobky, ktoré uvádzajú na trh Únie alebo ich na ňom sprístupňujú, neboli vyrobené s využitím nútenej práce. Komisia by preto mala vydať usmernenia o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, v ktorých by sa mala zohľadniť aj veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov. Okrem toho by mala Komisia vydať usmernenia o ukazovateľoch rizika nútenej práce **vrátane toho, ako ich identifikovať, ktoré by mali byť založené na nezávislých a overiteľných informáciách vrátane správ medzinárodných organizácií, najmä MOP.**

- (33) *Komisia by mala zabrániť zbytočnému administratívnemu zaťaženiu MSP. Okrem toho by Komisia mala vypracovať sprievodné opatrenia na podporu úsilia hospodárskych subjektov a ich obchodných partnerov v tom istom dodávateľskom reťazci, najmä MSP. Členské štáty by mali určiť kontaktné miesta pre MSP na účely tohto nariadenia, ktorými môžu byť existujúce asistenčné pracoviská pre podnikanie a ľudské práva alebo kontaktné miesta pre otázky náležitej starostlivosti. MSP by mali mať možnosť kontaktovať príslušný orgán členského štátu, v ktorom sú usadené, s využitím informácií poskytnutých na jednotnom portáli pre nútenú prácu. Mali by mať najmä možnosť spolupracovať s príslušným orgánom s cieľom ich podpory počas celého vyšetrovania. Dostatočné podporné zdroje by sa mali sprístupniť aj online, a to jasným a zrozumiteľným spôsobom pre MSP.*
- (34) *Komisia by mala vydať usmernenia k spôsobu vedenia dialógu s príslušnými orgánmi s cieľom pomôcť hospodárskym subjektom, najmä MSP, ako aj ďalším zainteresovaným stranám dodržiavať zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Okrem toho by Komisia mala vydať aj usmernenia na pomoc ľubovoľnej osobe alebo združeniu pri predkladaní informácií.*
- (35) *Vzhľadom na rôznorodosť práva Únie upravujúceho otázky nútenej práce by Komisia mala hospodárskym subjektom, najmä MSP, poskytnúť pokyny k tomu, ako uplatňovať rôzne povinnosti vyplývajúce z práva Únie.*

- (36) Komisia by mala vydať usmernenia s cieľom uľahčiť vykonávanie **tohto nariadenia** zo strany hospodárskych subjektov a príslušných orgánov. **Usmernenia pre hospodárske subjekty** by mali obsahovať usmernenia o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, **a to aj pre rôzne typy dodávateľov a odvetvia činnosti, o najlepších postupoch na ukončenie a nápravu nútenej práce a o zodpovednom ukončení spolupráce. Náprava sa chápe ako uvedenie dotknutej osoby alebo osôb alebo komunít do stavu, ktorý zodpovedá alebo je čo najbližšie stavu, v ktorom by sa nachádzali, ak by nedošlo k nútenej práci, primerané zapojeniu spoločnosti na nútenej práci, vrátane finančnej alebo nefinančnej náhrady, ktorú spoločnosť poskytne osobe alebo osobám postihnutým nútenou prácou, a v príslušných prípadoch refundácie nákladov, ktoré vznikli orgánom verejnej moci v súvislosti s akýmkoľvek potrebnými nápravnými opatreniami.** Usmernenia pre príslušné orgány **by sa mali zamerať na informácie relevantné pre praktické vykonávanie tohto nariadenia.** Usmernenie o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou by malo vychádzať z usmernenia o náležitej starostlivosti pre podniky Únie, ktorého cieľom je riešiť riziko nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch a ktoré v júli 2021 uverejnila Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť. Usmernenia by mali byť v súlade s inými usmerneniami Komisie v tejto súvislosti a s príslušnými usmerneniami medzinárodných organizácií. **Usmernenia by sa mali vypracovať po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami a mali by sa opierať o skúsenosti a najlepšie postupy relevantných orgánov členských štátov.** Pri určovaní ukazovateľov rizika by sa mali zohľadniť správy od medzinárodných organizácií, najmä MOP, ako aj správy z iných nezávislých a overiteľných zdrojov informácií.

- (37) Keďže nútená práca je celosvetovým problémom a globálne **dodávateľské** reťazce sú prepojené, je potrebné podporovať medzinárodnú spoluprácu v oblasti boja proti nútenej práci, čím by sa takisto zlepšila efektívnosť vykonávania **tohto nariadenia**. Komisia by mala **v náležitých prípadoch** spolupracovať s orgánmi tretích krajín, medzinárodnými organizáciami **a inými príslušnými zainteresovanými stranami** a vymieňať si s nimi informácie s cieľom posilniť účinné vykonávanie **tohto nariadenia**. Medzinárodná spolupráca s orgánmi tretích krajín **vrátane krajín, ktoré zaviedli podobné právne predpisy**, by sa mala uskutočňovať štruktúrovaným spôsobom v rámci existujúcich štruktúr dialógov s **uvedenými** krajinami alebo v prípade potreby v rámci osobitných štruktúr dialógov, ktoré sa vytvoria ad hoc. **Táto spolupráca by mala zahŕňať výmenu informácií o rizikách nútenej práce, ako sú riziká identifikované v databáze, a o rozhodnutiach o zákaze výrobkov, ale nemala by zahŕňať informácie o prebiehajúcich vyšetrovaniach. Delegácie Únie môžu prispievať k šíreniu informácií o tomto nariadení a uľahčiť príslušným zainteresovaným stranám predkladanie informácií o rizikách nútenej práce. Medzinárodná spolupráca môže zahŕňať aj rozvoj iniciatív spolupráce a sprievodných opatrení na podporu príslušných zainteresovaných strán v ich úsilí o odstránenie nútenej práce z globálnych dodávateľských reťazcov, ako aj vytvorenie priaznivého prostredia v tretích krajinách na podporu a ochranu ľudských práv.**

- (38) Každá fyzická alebo právnická osoba alebo akékoľvek združenie bez právnej subjektivity by mali mať možnosť predložiť informácie príslušným orgánom, ak sa domnievajú, že na trh Únie sú uvádzané výrobky vyrobené s využitím nútenej práce a sú na ňom sprístupňované a mali by byť informované o výsledku posúdenia svojho predloženia informácií. *Informácie o údajných porušeníach by sa mali predkladať prostredníctvom jednotného miesta na predkladanie informácií zriadeného Komisiou a sprístupneného na jednotnom portáli pre nútenú prácu. S cieľom zabezpečiť jednoduché používanie pri predkladaní informácií a štandardizáciu poskytovaných informácií by Komisia mala vydať pokyny na používanie jednotného informačného miesta na predkladanie informácií a mala by mať možnosť prijať vykonávacie akty s cieľom spresniť procesné pravidlá, vzory a podrobnosti predloženia informácií. Na predloženie informácií, ktoré sú zjavne neúplné, nepodložené alebo predložené v zlej viere, by sa nemal brať ohľad. Mali by sa zaviesť primerané opatrenia na zaistenie ochrany každej osoby spojenej s predložením alebo informáciami, ktoré sú v ňom obsiahnuté, vrátane ochrany pred odvetnými opatreniami.*
- (39) *Oznamovatelia môžu upozorniť príslušné orgány na nové informácie, ktoré im pomôžu pri odhaľovaní porušení tohto nariadenia a umožnia im prijať opatrenia. S cieľom zabezpečiť zavedenie primeraných opatrení, ktoré oznamovateľom umožnia upozorniť príslušné orgány na skutočné alebo potenciálne porušenie tohto nariadenia a chrániť oznamovateľov pred odvetnými opatreniami, by sa v tomto nariadení malo stanoviť, že smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937¹⁵ sa uplatňuje na nahlasovanie porušení tohto nariadenia a na ochranu osôb nahlasujúcich takéto porušenia, pokiaľ patria do osobného rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice.*

¹⁵ *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).*

- (40) *V záujme zvýšenia právnej istoty by sa mala uplatniteľnosť smernice (EÚ) 2019/1937 pokiaľ ide o nahlasovanie porušení tohto nariadenia a ochranu osôb nahlasujúcich takéto porušenia podľa tohto nariadenia zohľadniť v uvedenej smernici. Príloha k smernici (EÚ) 2019/1937 by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. Je na členských štátoch, aby zabezpečili, že odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia sa táto zmena zohľadnila v transpozičných opatreniach prijatých v súlade s uvedenou smernicou. Prijatie vnútroštátnych transpozičných opatrení však nie je podmienkou uplatniteľnosti uvedenej smernice pokiaľ ide o nahlasovanie porušení tohto nariadenia alebo ochranu nahlasujúcich osôb .*
- (41) *S cieľom zabezpečiť jednoduchý prístup k relevantným informáciám týkajúcich sa tohto nariadenia by Komisia mala zriadiť jednotný webový portál na úrovni Únie dostupný verejnosti vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie.*

- (42) Pri identifikácii potenciálnych porušení zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by **Komisia alebo** príslušné orgány mali postupovať na základe prístupu založeného na riziku a posúdiť všetky informácie, ktoré majú k dispozícii. ***S cieľom uplatňovať pri určovaní priorít svojich vyšetrení prístup založený na riziku by Komisia a príslušné orgány mali zohľadňovať podiel časti výrobku, pri ktorej existuje podozrenie, že bola vyrobená s využitím nútenej práce, na konečnom výrobku, množstvo a objem dotknutých výrobkov, rozsah a závažnosť údajnej nútenej práce vrátane toho, či môže ísť o nútenú prácu nariadenú štátnymi orgánmi. Komisia a príslušné orgány by mali zohľadniť aj veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov a zložitosť dodávateľského reťazca a mali by sa čo najväčšej možnej miere zamerať na hospodárske subjekty a v relevantných prípadoch na dodávateľov výrobkov, ktorí sú bližšie k riziku nútenej práce a majú najväčšie možnosti na predchádzanie využívaniu nútenej práce, jeho zmierňovanie a ukončenie.***

- (43) *Pred začatím vyšetovania by vedúci príslušný orgán mal mať možnosť požiadať o informácie posudzované hospodárske subjekty a aj iné relevantné zainteresované strany vrátane osôb alebo združení, ktoré príslušným orgánom predložili relevantné informácie. Vedúci príslušný orgán by mal mať možnosť rozhodnúť sa nežiadať od hospodárskych subjektov dodatočné informácie, ak usúdi, že by to mohlo viesť k pokusu týchto hospodárskych subjektov o zatajenie situácie nútenej práce, a tým ohroziť vyšetovanie. Vedúci príslušný orgán by mal začať vyšetovanie, ak na základe svojho posúdenia všetkých dostupných informácií **alebo na základe akýchkoľvek iných dostupných skutočností, ak nebolo možné získať informácie a dôkazy počas predbežnej fázy vyšetovania**, zistí, že existuje opodstatnená obava, že došlo k porušeniu zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce.*

I

- (44) V snahe zvýšiť účinnosť zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by príslušné orgány mali poskytnúť hospodárskym subjektom primeranú lehotu na identifikáciu rizika nútenej práce, jeho zmiernenie, predchádzanie tomuto riziku a jeho elimináciu, pričom zohľadnia **okrem iného zložitosť postupu a počet zúčastnených zainteresovaných strán**.

- (45) Pred začatím vyšetovania by si mal vedúci príslušný orgán od posudzovaných hospodárskych subjektov vyžiadať poskytnutie informácií týkajúcich sa opatrení prijatých na zmiernenie rizík nútenej práce, predchádzanie týmto rizikám, elimináciu týchto rizík **alebo nápravu v prípadoch nútenej práce** v rámci ich činností a **dodávateľských** reťazcov s ohľadom na posudzované výrobky. Vykonávanie náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou by malo **prispieť k pomoci** hospodárskym subjektom, **aby znížili** riziko, že v ich činnostiach a **dodávateľských** reťazcoch dôjde k nútenej práci. Vhodná náležitá starostlivosť v súlade s príslušným právom Únie a medzinárodnými normami môže pomôcť **identifikovať a riešiť** nútenú prácu v **dodávateľskom** reťazci. To znamená, že vyšetovanie by sa nemalo začať, ak sa vedúci príslušný orgán domnieva, že neexistuje opodstatnená obava z porušenia zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, **alebo že dôvody opodstatnenej obavy boli odstránené**, napríklad z dôvodu, ale nie výlučne, na základe uplatniteľných právnych predpisov, usmernení, odporúčaní alebo akejkoľvek inej náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, ktoré sa uplatňujú spôsobom, ktorým sa zmierňuje riziko nútenej práce, predchádza sa mu alebo sa eliminuje.
- (46) Vedúci príslušný orgán by sa pri požadovaní informácií počas vyšetovania mal v čo najväčšej možnej miere a v súlade s účinným vykonávaním vyšetovania prednostne zameriavať na vyšetované hospodárske subjekty zapojené do článkov **dodávateľského** reťazca, ktoré sú čo najbližšie k miestu, kde sa môže vyskytnúť riziko nútenej práce, a mal by zohľadniť veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov a množstvo dotknutých výrobkov, ako aj rozsah údajnej nútenej práce.

- (47) Vedúce príslušné orgány by mali niesť bremeno súvisiace s preukázaním toho, či bola využitá nútená práca v ktorejkoľvek fáze produkcie, výroby, zberu alebo ťažby výrobku uvedeného na trh alebo sprístupneného na trhu alebo na vývoz vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom, a to na základe všetkých informácií a dôkazov získaných počas vyšetrovania vrátane predbežného vyšetrovania. Aby sa hospodárskym subjektom zaistilo právo na riadny proces, mali by mať príležitosť poskytnúť príslušným orgánom informácie na svoju obhajobu *počas vyšetrovania. Ak v odpovedi na žiadosť vedúceho príslušného orgánu o informácie hospodársky subjekt alebo orgán verejnej moci bez oprávneného dôvodu odmietne poskytnúť alebo neposkytne požadované informácie, poskytne neúplné alebo nesprávne informácie s cieľom zablokovať vyšetrovanie, poskytne zavádzajúce informácie alebo inak bráni vyšetrovaniu, a to aj vtedy, keď sa zistí riziko nútenej práce nariadenej štátnymi orgánmi, vedúci príslušný orgán by mal mať možnosť stanoviť, že zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce bol porušený, na základe akýchkoľvek iných relevantných a overiteľných informácií zhromaždených počas predbežnej fázy vyšetrovania alebo počas vyšetrovania. Vedúci príslušný orgán by mal pri preskúmaní rozhodnutia prijatého na tomto základe zohľadniť aj uvedené faktory.*

(48) *Ak vedúci príslušný orgán zistí, že hospodárske subjekty porušili zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, **mal by** bezodkladne zakázať uvádzanie takýchto výrobkov na trh Únie, ich sprístupňovanie na ňom a ich vývoz z Únie a **mal by** od vyšetrovaných hospodárskych subjektov požadovať, aby **dotknuté** výrobky už sprístupnené na trhu Únie stiahli a **darovali výrobky podliehajúce skaze na charitatívne účely alebo účely verejného záujmu. V prípade výrobkov nepodliehajúcich skaze, hospodárske subjekty by mali takéto výrobky zrecyklovať, a ak to nie je možné, mali by dať výrobky zničiť, znefunkčniť** alebo s nimi inak **naložiť** v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré je v súlade s právom Únie vrátane práva Únie o odpadovom hospodárstve. **Osobitná pozornosť by sa však mala venovať predchádzaniu narušeniam dodávateľských reťazcov strategického alebo kritického významu pre Úniu a v tejto súvislosti výrobkom, v prípade ktorých by ich odstránenie zmenilo riadne fungovanie vnútorného trhu a takýchto dodávateľských reťazcov. V uvedených prípadoch, odchylné od povinnosti nariadiť odstránenie dotknutého výrobku, by vedúci príslušný orgán mal mať vo vhodných prípadoch možnosť nariadiť, aby bol dotknutý výrobok zadržaný na stanovené obdobie na náklady hospodárskych subjektov. Pri posudzovaní strategického alebo kritického významu výrobku pre Úniu by mal vedúci príslušný orgán zohľadniť najmä zoznam odvetví stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735¹⁶ a v odporúčaní Komisie (EÚ) 2023/2113¹⁷, ako aj výrobky uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252¹⁸.***

¹⁶ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735 z 13. júna 2024 o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (Ú. v. EÚ L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).*

¹⁷ *Odporúčanie Komisie (EÚ) 2023/2113 z 3. októbra 2023 o kritických technologických oblastiach pre hospodársku bezpečnosť EÚ na ďalšie posúdenie rizík s členskými štátmi (Ú. v. EÚ L, 2023/2113, 11.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2113/oj>).*

¹⁸ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1724 a (EÚ) 2019/1020 (Ú. v. EÚ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).*

Pri posudzovaní toho, či je výnimka z povinnosti nariadiť odstránenie primeraná, by vedúci príslušný orgán mal zohľadniť pravdepodobnosť, že dotknuté hospodárske subjekty splnia podmienky na preskúmanie rozhodnutia o porušení zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce v lehote stanovenej vedúcim príslušným orgánom. Lehota stanovená vedúcim príslušným orgánom by dotknutým hospodárskym subjektom umožnila preukázať, že odstránili nútenú prácu v súvislosti s dotknutým výrobkom tým, že ju ukončili v rámci svojho dodávateľského reťazca. Zmenu dodávateľského reťazca v zmysle spoliehania sa na iných dodávateľov nemožno považovať za spôsob odstránenia nútenej práce týkajúcej sa výrobku, ktorého sa uvedené rozhodnutie týka, keďže výsledkom by bol iný výrobok. Ak dotknuté hospodárske subjekty poskytnú dôkazy preukazujúce, že odstránili nútenú prácu v súvislosti s dotknutým výrobkom, vedúci príslušný orgán by mal preskúmať svoje rozhodnutie o zákaze uvádzania takýchto výrobkov na trh Únie a ich sprístupňovania na ňom, čo povedie k jeho zrušeniu, a teda k zrušeniu zadržania dotknutých výrobkov. Ak dotknuté hospodárske subjekty takéto dôkazy neposkytnú, mali by po uplynutí lehoty uvedenej v rozhodnutí o zákaze uvádzania takýchto výrobkov na trh Únie a ich sprístupňovania na ňom, ktoré obsahuje príkaz na zadržanie výrobkov na vymedzené obdobie, splniť príkaz na odstránenie dotknutých výrobkov.

- (49) V rozhodnutí, ktorým sa stanovuje porušenie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, by mal **vedúci** príslušný orgán uviesť zistenia z vyšetrovania a informácie podporujúce tieto zistenia a stanoviť primeranú lehotu, v rámci ktorej by mali hospodárske subjekty splniť uvedené rozhodnutie, ako aj informácie identifikujúce výrobok, na ktorý sa rozhodnutie vzťahuje. Komisia by mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty potrebné na spresnenie podrobností o informáciách, ktoré majú takéto rozhodnutia obsahovať. **Rozhodnutia vedúceho príslušného orgánu by mali verejne dostupné.**
- (50) **Vedúci** príslušný orgán by mal pri stanovovaní primeranej lehoty na splnenie príkazov stanovených v rozhodnutí, ktorým sa stanovuje porušenie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, zohľadniť veľkosť a hospodárske zdroje dotknutých hospodárskych subjektov.
- (51) Na zaistenie účinného presadzovania by mali rozhodnutia vydané vedúcim príslušným orgánom v jednom členskom štáte uznávať a presadzovať príslušné orgány v ostatných členských štátoch, a to pokiaľ ide o výrobky s rovnakou identifikáciou informácií z rovnakého dodávateľského reťazca, v prípade ktorých sa zistila nútená práca.
- (52) Hospodárske subjekty by mali mať možnosť požiadať o preskúmanie rozhodnutí **vedúcich** príslušných orgánov podľa tohto nariadenia po tom, ako poskytnú nové **podstatné** informácie, ktoré preukazujú, že **výrobky uvedené na trh Únie alebo sprístupnené na ňom alebo určené na vývoz z trhu Únie sú v súlade o zákazom výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Vedúci** príslušný orgán **by mal** svoje rozhodnutie **do budúcnosti zrušiť, ak hospodárske subjekty preukážu, že uvedené rozhodnutie splnili a odstránili nútenú prácu zo svojich činností alebo dodávateľských reťazcov pre dotknuté výrobky. Rozhodnutia vedúcich príslušných orgánov podľa tohto nariadenia by mali podliehať súdnemu preskúmaniu v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom.**

- (53) Ak hospodárske subjekty nespĺnia rozhodnutie *vedúceho príslušného orgánu* do konca stanovenej lehoty, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby bolo zakázané uvádzať *dotknuté* výrobky na trh Únie, sprístupňovať ich na ňom a vyvážať ich alebo aby boli z trhu Únie stiahnuté a aby akékoľvek výrobky podliehajúce skaze, ktoré zostali u príslušných hospodárskych subjektov, boli *darované na charitatívne účely alebo na účely verejného záujmu. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa výrobky nepodliehajúce skaze recyklovali, alebo ak to nie je možné, zničili, znefunkčnili alebo* sa s nimi inak *naložilo* v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré je v súlade s právom Únie vrátane práva Únie o odpadovom hospodárstve *a o ekodizajne udržateľných výrobkov. Ak je to možné, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby metóda odstránenia alebo zničenia zvolená zo všetkých dostupných možností mala najmenší možný vplyv na životné prostredie. Príslušné orgány členských štátov by mali byť zodpovedné za presadzovanie rozhodnutí vrátane rozhodnutí prijatých Komisiou na ich vlastnom území. Po oznámení rozhodnutia prostredníctvom systému ICSMS všetky dotknuté príslušné orgány, ktorých sa toto rozhodnutie týka, by mali pristúpiť k príslušným opatreniam na presadzovanie stanoveným v tomto nariadení.*

- (54) *Vplyv na dobré životné podmienky zvierat by sa mal pri presadzovaní zákazu uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh a ich sprístupňovania na ňom alebo pri ich vývoze zohľadniť s cieľom ušetriť dotknuté zvieratá akejkoľvek bolesti, strachu alebo utrpenia, ktorým sa dá vyhnúť. Týmto nariadením by navyše nemalo byť dotknuté právo Únie týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat, ako sú nariadenia Rady (ES) č. 1/2005¹⁹ a (ES) č. 1099/2009²⁰.*

I

- (55) Rozhodnutia **vedúcich** príslušných orgánov, v ktorých sa stanovuje porušenie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, by sa mali oznámiť colným orgánom, ktorých cieľom by malo byť identifikovať dotknutý výrobok z výrobkov navrhnutých na prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz. Príslušné orgány **členských štátov** by mali byť zodpovedné za celkové presadzovanie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie, ako aj výrobkov, ktoré vstupujú na uvedený trh alebo ho opúšťajú. Keďže nútená práca je súčasťou výrobného procesu a nezanecháva na výrobku žiadne stopy a keďže nariadenie (EÚ) 2019/1020 sa vzťahuje len na vyrábané výrobky a jeho rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na ich prepustenie do voľného obehu, colné orgány by podľa nariadenia (EÚ) 2019/1020 neboli schopné samostatne konať na účely uplatňovania a presadzovania zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Osobitnou organizáciou kontrol každého členského štátu by nemalo byť dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013²¹ ani jeho všeobecné ustanovenia o kontrole a právomociach dohľadu colných orgánov.

¹⁹ *Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1).*

²⁰ *Nariadenie Rady (ES) č. 1099/2009 z 24. septembra 2009 o ochrane zvierat počas usmrcovania (Ú. v. EÚ L 303, 18.11.2009, s. 1).*

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

- (56) Informácie, ktoré v súčasnosti colným orgánom **poskytujú alebo** sprístupňujú hospodárske subjekty, zahŕňajú len všeobecné informácie o výrobkoch, no chýbajú informácie o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobkov, ako aj špecifické informácie o výrobkoch. Aby mohli colné orgány identifikovať výrobky vstupujúce na trh Únie alebo výrobky opúšťajúce tento trh, ktoré porušujú toto nariadenie a mali by byť na základe toho zastavené na vonkajších hraniciach Únie, mali by hospodárske subjekty predkladať colným orgánom informácie, ktoré umožnia identifikáciu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie **vedúceho** príslušného orgánu. Tieto informácie by mali zahŕňať informácie o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobku, ako aj akékoľvek ďalšie informácie o samotnom výrobku. Na tento účel by Komisia mala byť splnomocnená prijímať delegované akty, v ktorých sa identifikujú výrobky, ku ktorým by sa takéto informácie mali poskytovať, a to okrem iného využitím databázy zriadenej podľa tohto nariadenia, ako aj informácií a rozhodnutí **vedúcich** príslušných orgánov zaznamenaných v systéme ICSMS. Okrem toho by Komisia mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty potrebné na spresnenie podrobností o informáciách, ktoré majú hospodárske subjekty **poskytnúť alebo** sprístupniť colným orgánom. Takéto informácie by mali zahŕňať opis, názov alebo značku výrobku, osobitné požiadavky podľa práva Únie na identifikáciu výrobku, ako je druh, referencia, model, šarža alebo sériové číslo umiestnené na výrobku alebo poskytnuté na obale alebo v sprievodnej dokumentácii k výrobku, alebo jednoznačný identifikátor digitálneho pasu výrobku, ako aj podrobné údaje o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobku vrátane názvu, obchodného mena alebo zapísanej ochrannej známky a kontaktných údajov každého z nich, ako aj ich jedinečného identifikačného čísla v krajine, v ktorej sú usadení a, ak je dostupné, ich číslo registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov.

Pri revízii Colného kódexu Únie sa zväži možnosť zaviesť do colných predpisov informácie, ktoré musia hospodárske subjekty **poskytovať alebo** sprístupňovať colným orgánom na účely presadzovania tohto nariadenia a zo všeobecnejšieho hľadiska v záujme posilnenia transparentnosti dodávateľského reťazca. ***Komisia by mala vydať pokyny a podporné informácie pre hospodárske subjekty, najmä MSP, o tom, ako zbierať požadované informácie.***

- (57) Colné orgány, ktoré identifikujú výrobok, na ktorý sa môže vzťahovať rozhodnutie oznámené **vedúcim** príslušným orgánom, v ktorom sa stanovuje porušenie zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, by mali pozastaviť prepustenie daného výrobku a bezodkladne upozorniť príslušné orgány. Príslušné orgány by v primeranej lehote mali dospieť k záveru o prípade, na ktorý ich upozornili colné orgány, a mali by buď potvrdiť, že rozhodnutie sa vzťahuje na dotknutý výrobok, alebo by to mali vyvrátiť. Ak je to potrebné **a riadne odôvodnené**, príslušné orgány by mali byť oprávnené požadovať, aby bolo pozastavenie prepustenia dotknutého výrobku zachované, **pričom sa zohľadní potenciálna škoda spôsobená hospodárskemu subjektu**. Ak príslušné orgány v určenej lehote nedospejú k záveru, colné orgány by mali výrobky prepustiť, ak sú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky a formality splnené. Vo všeobecnosti by sa prepustenie výrobku do voľného obehu alebo na vývoz nemalo považovať za dôkaz súladu s právom Únie, keďže takéto prepustenie nemusí nevyhnutne zahŕňať úplné posúdenie takéhoto súladu.

- (58) Ak príslušné orgány dospejú k záveru, že výrobok zodpovedá rozhodnutiu o porušení zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, mali by bezodkladne informovať colné orgány, ktoré by mali odmietnuť jeho prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz. *Colné orgány by mali mať možnosť, ak o to príslušný orgán požiada, namiesto toho tento výrobok v mene a na zodpovednosť tohto príslušného orgánu zaistiť a dať ho k dispozícii tomuto príslušnému orgánu a pod jeho právomoc. V takýchto prípadoch by mal príslušný orgán prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečil, že sa s dotknutým výrobkom vhodne naloží, vrátane jeho darovania na charitatívne účely alebo na účely verejného záujmu, jeho recyklácie alebo iného nakladania s ním v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré je v súlade s právom Únie na náklady príslušného hospodárskeho subjektu.*
- (59) *Vedúci príslušný orgán by mal náležite zohľadniť riziko ukončenia spolupráce zo strany hospodárskych subjektov, ktoré sú buď spojené s výrobkami alebo regiónmi v databáze, alebo ktorých výrobok bol stiahnutý z trhu Únie, ako aj dôsledky pre postihnutých pracovníkov. Vedúci príslušný orgán by preto mal vo vhodných prípadoch podporovať hospodárske subjekty pri prijímaní a vykonávaní vhodných a účinných opatrení na ukončenie nútenej práce. Zodpovedné ukončenie spolupráce znamená dodržanie kolektívnych zmlúv a sformulovanie eskalačných opatrení.*

- (60) Podmienky uplatniteľné na výrobky počas odkladu ich prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz, ako aj ich skladovania alebo zničenia a nakladania s nimi v prípade zamietnutia prepustenia takýchto výrobkov do voľného obehu, by mali určovať colné orgány, v príslušných prípadoch podľa nariadenia (EÚ) č. 952/2013. Ak by si výrobky vstupujúce na trh Únie vyžadovali ďalšie spracovanie, majú sa umiestniť do náležitého colného režimu umožňujúceho takéto spracovanie v súlade s článkami 220, 254, 256, 257 a 258 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
- (61) Ak je s cieľom zabezpečiť účinnosť zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce potrebné spracúvať osobné údaje podľa tohto nariadenia, toto spracúvanie by sa malo vykonávať v súlade s právom Únie o ochrane osobných údajov. Na akékoľvek spracúvanie osobných údajov podľa tohto zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce by sa mali vzťahovať nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679²² a (EÚ) 2018/1725²³.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (62) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, *pokiaľ ide o: procesné pravidlá a podrobnosti o podmienkach používania systému ICSMS; procesné pravidlá, vzory a podrobnosti týkajúce sa predkladania informácií o údajných porušeníach zákazu uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie, ich sprístupňovania na trhu Únie alebo ich vývozu; rozhodnutia prijaté Komisiou, ktorými sa stanovuje, že bol porušený zákaz uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie, ich sprístupňovania na trhu Únie alebo ich vývozu; zrušenie týchto rozhodnutí; podrobnosti o obsahu týchto rozhodnutí a rovnocenných rozhodnutí prijatých vedúcimi príslušnými orgánmi a opatrenia a podrobnosti týkajúce sa poskytovania alebo sprístupňovania určitých informácií o konkrétnych výrobkoch alebo skupinách výrobkov colným orgánom*. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁴.

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (63) ***Komisia by mala prijať okamžité uplatniteľné vykonávacie akty, ak sa to vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov v riadne odôvodnených prípadoch týkajúcich sa zrušenia rozhodnutí, ktorými sa stanovuje, že bol porušený zákaz uvádzania alebo sprístupňovania alebo vývozu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce.***
- (64) S cieľom doplniť alebo zmeniť určité nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²⁵. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (65) S cieľom zabezpečiť, aby colné orgány ***mohli účinne konať, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o bližšie určenie dodatočných informácií identifikujúcich dotknutý výrobok, ktoré by hospodárske subjekty mali sprístupniť alebo poskytnúť colným orgánom, pokiaľ ide o výrobky vstupujúce na trh Únie alebo ho opúšťajúce. Týmito informáciami by mali byť informácie identifikujúce dotknutý výrobok, informácie o výrobcovi alebo producentovi a informácie o dodávateľoch výrobku.*** Je potrebné, aby colné orgány mohli rýchlo získavať informácie o špecifických výrobkoch identifikovaných v rozhodnutiach vedúcich príslušných orgánov, aby mohli účinne a rýchlo prijímať kroky a opatrenia. V takých prípadoch by sa mali delegované akty prijímať v súlade s postupom pre naliehavé prípady.

²⁵ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (66) *Členské štáty by mali udeliť svojim príslušným orgánom právomoc ukladať a vykonávať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie v prípadoch, keď hospodársky subjekt nesplní rozhodnutie o zákaze uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh. Členské štáty by mali stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií, ktoré sa uplatňujú v prípade nedodržania rozhodnutia, pričom by mali náležite zohľadniť prvky, ako je závažnosť a trvanie porušenia, predchádzajúce porušenia zo strany hospodárskeho subjektu, miera spolupráce s príslušnými orgánmi a akékoľvek iné pol'ahčujúce alebo priť'azujúce okolnosti uplatniteľné na okolnosti konkrétneho prípadu. Komisia by mala vydať pokyny pre členské štáty týkajúce sa metódy výpočtu finančných sankcií a uplatniteľných prahových hodnôt a sieť Únie proti výrobkom nútenej práce by mala propagovať najlepšie postupy pri uplatňovaní takýchto sankcií.*
- (67) *Komisia by mala vykonať hodnotenie vykonávania a presadzovania tohto nariadenia a predložiť o tom správu Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. V správe by sa mal posúdiť prínos tohto nariadenia k odstráneniu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce z trhu Únie a k boju proti nútenej práci, ako aj k spolupráci medzi príslušnými orgánmi a medzinárodnej spolupráci s cieľom odstrániť nútenú prácu. V správe by sa mal posúdiť aj vplyv tohto nariadenia na podniky, najmä MSP, a na obeť, ako aj celkové náklady a prínosy zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. V správe by sa malo ďalej posúdiť zosúladenie tohto nariadenia s iným príslušným právom Únie.*

- (68) *Toto nariadenie rešpektuje právo na dobrú správu vecí verejných zakotvené v článku 41 charty, ktoré zahŕňa okrem iného právo každej osoby na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa jej mohlo nepriaznivo dotýkať. V tejto súvislosti by vedúci príslušný orgán vykonávajúci vyšetrovanie mal informovať dotknuté hospodárske subjekty o začatí vyšetrovania a jeho možných dôsledkoch. Aby sa hospodárskym subjektom zaistilo právo na riadny proces, mali by mať príležitosť poskytnúť príslušným orgánom informácie na svoju obhajobu, ak o to počas vyšetrovania požiadajú. Hospodárske subjekty by mali mať možnosť požiadať vedúci príslušný orgán, aby preskúmal rozhodnutie, ktoré sa ich týka, a to poskytnutím nových podstatných informácií. Rozhodnutia prijaté príslušnými orgánmi členských štátov by mali podliehať súdnemu preskúmaniu v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom. Rozhodnutia prijaté Komisiou podľa tohto nariadenia podliehajú preskúmaniu zo strany Súdneho dvora Európskej únie v súlade s článkom 263 ZFEÚ.*

- (69) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zákaz pre hospodárske subjekty uvádzať na trh Únie a sprístupňovať na trhu Únie výrobky vyrobené s využitím nútenej práce alebo takéto výrobky z trhu Únie vyvážať, aby sa zlepšilo fungovanie vnútorného trhu a zároveň sa prispelo k boju proti nútenej práci, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (70) S cieľom umožniť čo najrýchlejšie uplatňovanie opatrení stanovených v tomto nariadení by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I
Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy, cieľ a rozsah pôsobnosti

1. V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá, ktorými sa hospodárskym subjektom zakazuje uvádzať na trh Únie a sprístupňovať na trhu Únie výrobky vyrobené s využitím nútenej práce alebo takéto výrobky z trhu Únie vyvážať, ***aby sa zlepšilo fungovanie vnútorného trhu a zároveň prispelo k boju proti nútenej práci.***
2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na stiahnutie výrobkov, ktoré sa dostali ku koncovým používateľom na trhu Únie.
3. ***Týmto nariadením sa hospodárskym subjektom nevytvárajú dodatočné povinnosti náležitej starostlivosti okrem tých, ktoré už sú stanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve.***

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „nútená práca“ je nútená alebo povinná práca, ako sa vymedzuje v článku 2 dohovoru MOP č. 29 ■ , ***vrátane nútenej detskej práce;***

2. „nútená práca nariadená štátnymi orgánmi“ je využívanie nútenej práce, ako sa opisuje v článku 1 dohovoru MOP č. 105;
3. „náležitá starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou“ je úsilie hospodárskeho subjektu vykonávať povinné požiadavky, dobrovoľné usmernenia, odporúčania alebo postupy na zistenie využívania nútenej práce, pokiaľ ide o výrobky, ktoré sa majú **uviesť na trh Únie alebo** sprístupniť na trhu Únie alebo sa z neho majú vyviezť, ako aj na predchádzanie využívaniu nútenej práce, jeho zmierňovanie alebo eliminovanie;
4. „sprístupnenie na trhu“ je každé dodanie výrobku na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už za protihodnotu, alebo bezodplatne ■ ;
5. „uvedenie na trh“ je prvé sprístupnenie výrobku na trhu Únie;
6. „výrobok“ je každý predmet, ktorý možno oceniť peniazmi a ktorý ako taký môže byť predmetom obchodných transakcií, bez ohľadu na to, či je získaný ťažbou, zberom, vyprodukovaný alebo vyrobený;
7. „výrobok vyrobený s využitím nútenej práce“ je výrobok, v prípade ktorého sa úplne alebo čiastočne využila nútená práca v ktorejkoľvek fáze jeho ťažby, zberu, produkcie alebo výroby vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek fáze jeho dodávateľského reťazca;

8. ***„dodávateľský reťazec“ je systém činností, procesov a subjektov zapojených do všetkých fáz pred sprístupnením výrobku na trhu, konkrétne ťažba, zber, produkcia a výroba výrobku alebo jeho časti vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek z týchto fáz;***
9. „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb, ktoré uvádzajú výrobky na trh Únie, sprístupňujú ich na trhu Únie alebo vyvážajú;
10. „výrobca“ je ***akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába výrobok alebo si výrobok nechá navrhnúť alebo vyrobiť a uvádza takýto výrobok na trh pod svojim menom alebo ochrannou známkou;***
11. „producent“ je producent poľnohospodárskych výrobkov podľa článku 38 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie alebo producent surovín;
12. „dodávateľ výrobku“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb v dodávateľskom reťazci, ktoré ťažia, zberajú, produkujú alebo vyrábajú výrobok alebo jeho časť alebo ktoré zasahujú do opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek fáze jeho dodávateľského reťazca ako výrobca, alebo v akejkoľvek inej funkcii;

13. *„koncový používateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má pobyt alebo je usadená v Únii, ktorej bol výrobok sprístupnený buď ako spotrebiteľovi mimo výkonu akejkoľvek obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti, alebo ako profesionálnemu koncovému používateľovi v rámci výkonu jeho priemyselnej alebo profesijnej činnosti;*
14. „dovozca“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb usadené v Únii, ktoré uvádzajú na trh Únie výrobok z tretej krajiny;
15. „vývozca“ je vývozca v zmysle vymedzenia v článku 1 bodu 19 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446²⁶;
16. „opodstatnená obava“ je *primeraný náznak* založený na objektívnych, *faktických* a overiteľných informáciách, na základe ktorého má Komisia alebo príslušné orgány podozrenie, že je pravdepodobné, že výrobok bol vyrobený s využitím nútenej práce;
17. *„vedúci príslušný orgán“ je orgán zodpovedný podľa článku 15 za posudzovanie podaní informácií, vykonávanie vyšetrovaní a prijímanie rozhodnutí, konkrétne príslušný orgán členského štátu alebo Komisia;*
18. „colné orgány“ sú colné orgány v zmysle vymedzenia v článku 5 bodu 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;

²⁶ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1).

19. „výrobky vstupujúce na trh Únie“ sú výrobky z tretích krajín, ktoré sú určené na uvedenie na trh Únie alebo ktoré sú určené na súkromné použitie alebo súkromnú spotrebu v rámci colného územia Únie a **ktoré majú byť** umiestnené do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“;
20. „výrobky opúšťajúce trh Únie“ sú výrobky, **ktoré majú byť** umiestnené do colného režimu „vývoz“;
21. „prepustenie do voľného obehu“ je režim stanovený v článku 201 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
22. „vývoz“ je režim stanovený v článku 269 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;

Článok 3

Zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce

Hospodárske subjekty nesmú na trh Únie uvádzať výrobky, ktoré sú vyrobené s využitím nútenej práce, sprístupňovať ich na ňom ani takéto výrobky nesmú vyvážať.

Článok 4

Predaj na diaľku

Výrobky ponúkané na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku sa považujú za sprístupnené na trhu, ak je ponuka zacielená na koncových používateľov v Únii. Ponuka na predaj sa považuje za zacielenú na koncových používateľov v Únii, ak príslušný hospodársky subjekt akýmkoľvek spôsobom smeruje svoju činnosť do členského štátu.

Článok 5

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí jeden alebo viaceré príslušné orgány, ktoré budú zodpovedné za plnenie povinností stanovených v tomto nariadení. Príslušné orgány členských štátov **a Komisia úzko spolupracujú a** sú zodpovedné za zabezpečenie účinného a jednotného vykonávania tohto nariadenia v celej Únii.

2. Ak členský štát určil viac ako jeden príslušný orgán, jasne vymedzí ich príslušné povinnosti a vytvorí mechanizmy na komunikáciu a koordináciu, ktoré týmto orgánom umožnia úzko spolupracovať a účinne vykonávať svoje povinnosti.
3. Najneskôr ... **[12 mesiacov** odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] členské štáty poskytnú Komisii a ostatným členským štátom prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 tieto informácie:
 - a) názvy, adresy a kontaktné údaje príslušného orgánu alebo orgánov; a
 - b) oblasti pôsobnosti príslušného orgánu alebo orgánov.Členské štáty pravidelne aktualizujú informácie stanovené v písmenách a) a b).
4. Komisia zverejní zoznam príslušných orgánov na **jednotnom portáli pre nútenú prácu** uvedenom v článku 12 a tento zoznam pravidelne aktualizuje na základe aktualizácií doručených od členských štátov.
5. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány vykonávali svoje právomoci nestranne, transparentne a s náležitým ohľadom na povinnosti služobného tajomstva. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány mali potrebné právomoci, **odborné znalosti** a zdroje na vedenie vyšetrovaní, vrátane dostatočných rozpočtových zdrojov ■ .

6. ***Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány úzko koordinovali svoju činnosť a vymieňali si informácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako sú orgány inšpekcie práce a justičné orgány a orgány presadzovania práva vrátane orgánov zodpovedných za boj proti obchodovaniu s ľuďmi, a s orgánmi určenými členskými štátmi podľa smernice (EÚ) 2019/1937.***
7. ***Členské štáty prenesú na svoje príslušné orgány právomoc ukladať sankcie v súlade s článkom 37 buď priamo, v spolupráci s inými orgánmi, alebo prostredníctvom dožiadania príslušných súdnych orgánov.***

Kapitola II

Riadenie

Článok 6

Sieť Únie proti výrobkom nútenej práce

1. Zriaďuje sa sieť Únie proti výrobkom nútenej práce (ďalej len „sieť“).
2. Sieť slúži ako platforma pre štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a Komisiou a na zefektívnenie presadzovania tohto nariadenia v rámci Únie, čím sa zvýši účinnosť a súdržnosť presadzovania.

3. Sieť tvoria zástupcovia každého členského štátu, zástupcovia Komisie a vo vhodných prípadoch *zástupcovia* z colných orgánov.
4. *Činnosť siete koordinuje Komisia. Zasadnutiam siete predsedá zástupca Komisie.*
5. *Sekretariát siete zabezpečuje Komisia. Sekretariát organizuje zasadnutia siete a poskytuje sieti technickú a logistickú podporu.*
6. *Členovia siete sa aktívne zúčastňujú na zabezpečovaní efektívnej koordinácie a spolupráce a prispievajú k jednotnému vykonávaniu tohto nariadenia.*
7. Sieť má tieto úlohy:
 - a) *uľahčiť určovanie spoločných priorít v oblasti presadzovania práva s cieľom dosiahnuť ciele tohto nariadenia, ako sú stanovené v článku 1;*
 - b) *uľahčiť koordináciu vyšetrovaní;*
 - c) *sledovať presadzovanie rozhodnutí uvedených v článku 20;*
 - d) *na žiadosť Komisie prispievať k vypracovaniu usmernení uvedených v článku 11;*
 - e) *uľahčovať a koordinovať zber a výmenu informácií, odborných znalostí a najlepších postupov v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia;*

- f) prispievať k jednotným prístupom založeným na riziku a administratívnym postupom pri vykonávaní tohto nariadenia;*
- g) propagovať najlepšie postupy pri uplatňovaní sankcií stanovených v článku 37;*
- h) podľa potreby spolupracovať s príslušnými útvarmi Komisie, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a orgánmi členských štátov pri vykonávaní tohto nariadenia;*
- i) podporovať spoluprácu, výmenu pracovníkov a programy návštev medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi, ako aj medzi týmito príslušnými orgánmi a príslušnými orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami;*
- j) uľahčovať organizáciu činností odbornej prípravy a budovania kapacít v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia pre Komisiu a delegácie Únie v tretích krajinách a príslušné orgány, colné orgány a iné relevantné orgány členských štátov;*
- k) na žiadosť Komisie poskytovať Komisii pomoc pri vypracúvaní koordinovaného prístupu k zapojeniu tretích krajín a spolupráci s nimi podľa článku 13;*
- l) monitorovať situácie systémového využívania nútenej práce;*

- m) pomáhať pri organizovaní informačných a osvetových kampaní o tomto nariadení;*
- n) podporovať a uľahčovať spoluprácu s cieľom preskúmať možnosti využitia nových technológií na účely presadzovania tohto nariadenia a výsledovateľnosti výrobkov;*
- o) zhromažďovať údaje o náprave v súvislosti s rozhodnutiami a o hodnotení ich účinnosti.*

- 8. Ostatné relevantné orgány členských štátov sa môžu na zasadnutiach siete zúčastňovať ad hoc. Sieť môže prizývať odborníkov a zainteresované strany vrátane zástupcov odborových zväzov a iných organizácií pracovníkov, občianskej spoločnosti a ľudskoprávných organizácií, organizácií podnikov, medzinárodných organizácií, relevantných orgánov tretích krajín, Agentúry Európskej únie pre základné práva, Európskeho orgánu práce, relevantných útvarov Komisie, delegácií Únie a orgánov, úradov a agentúr Únie s odbornými znalosťami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, aby sa zúčastňovali na zasadnutiach siete, alebo ich vyzvať, aby poskytli písomné príspevky.*
- 9. Zasadnutia siete sa konajú pravidelne a podľa potreby na základe riadne odôvodnenej žiadosti Komisie alebo členského štátu.*
- 10. Komisia a členské štáty zabezpečia, aby sieť mala potrebné zdroje na výkon úloh uvedených v odseku 7 vrátane dostatočných rozpočtových zdrojov.*

11. Sieť stanoví svoj rokovací poriadok.

Článok 7

Informačné a komunikačné systémy

1. **Komisia** a príslušné orgány na účely kapitol **I, III, IV a V** tohto nariadenia používajú informačný a komunikačný systém uvedený v článku 34 nariadenia (EÚ) 2019/1020 v súlade s vykonávacím aktom uvedeným v odseku 7 písm. a) tohto článku. Komisia, príslušné orgány a colné orgány majú na účely tohto nariadenia prístup k uvedenému systému.
2. Rozhodnutia oznámené podľa článku **26** ods. 3 sa vkladajú do príslušného prostredia riadenia colných rizík.
3. Komisia vyvinie prepojenie s cieľom umožniť automatizované oznamovanie rozhodnutí uvedených v článku **26** ods. 3 z informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1 tohto článku do prostredia uvedeného v odseku **2 tohto článku**. Toto prepojenie sa začne prevádzkovať najneskôr **dva** roky od dátumu prijatia vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 7 písm. b) tohto článku.

4. Žiadosti a notifikácie medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi podľa **kapitoly V oddielu II**, ako aj následné správy sa vymieňajú prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1.
5. **Prepojenie medzi informačným a komunikačným systémom uvedeným v odseku 1 a prostredím** centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo **sa zriadi v súlade s nariadením (EÚ) 2022/2399 na účely výmeny** žiadostí a oznámení medzi colnými a príslušnými orgánmi podľa **kapitoly V oddielu II** tohto nariadenia. Toto prepojenie **sa zriadi najneskôr štyri** roky odo dňa prijatia vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 7 **písm. a)**. Žiadosti, notifikácie a následné správy uvedené v odseku 4 sa vymieňajú prostredníctvom uvedeného prepojenia hneď po jeho uvedení do prevádzky.
6. Komisia môže zo systému dohľadu uvedeného v článku 56 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2015/2447 extrahovať informácie o výrobkoch, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, súvisiace s vykonávaním tohto nariadenia a postúpiť ich do informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1 tohto článku.

7. Komisia môže prijímať vykonávacie akty na spresnenie procesných pravidiel a podrobností vykonávacích opatrení na účely tohto článku vrátane:
- a) funkcií, údajových prvkov a spracúvania údajov, ako aj pravidiel spracúvania osobných údajov, dôvernosti a prevádzkovania v súvislosti s informačným a komunikačným systémom uvedeným v odseku 1;
 - b) funkcií, údajových prvkov a spracúvania údajov, ako aj pravidiel spracúvania osobných údajov, dôvernosti a prevádzkovania v súvislosti s prepojením uvedeným v odseku 3;
 - c) údajov, ktoré sa majú zasielať, ako aj pravidiel týkajúcich sa ich dôvernosti a prevádzkovania v súlade s odsekom 6.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 35 ods. 2.

Článok 8

Databáza rizikových oblastí alebo výrobkov z hľadiska nútenej práce

1. Komisia ***zriadi databázu, v prípade potreby s pomocou externých odborných znalostí. Táto databáza poskytuje orientačné, nevyčerpávajúce, na dôkazoch založené, overiteľné a pravidelne aktualizované informácie o rizikách*** výskytu nútenej práce v konkrétnych zemepisných oblastiach alebo v súvislosti s konkrétnymi výrobkami či skupinami výrobkov, a to aj pokiaľ ide o nútenú prácu nariadenú štátnymi orgánmi. ***V databáze sa uprednostňuje identifikácia rozsiahlych a závažných rizík nútenej práce.***

2. Databáza *uvedená v odseku 1* vychádza z *nezávislých a overiteľných informácií* od medzinárodných organizácií, *najmä MOP a Organizácie Spojených národov, alebo od inštitucionálnych, výskumných alebo akademických organizácií.*

Databáza nezverejňuje informácie, ktoré pomenúvajú hospodárske subjekty priamo.

V databáze sa uvádzajú konkrétne hospodárske odvetvia v konkrétnych geografických oblastiach, v prípade ktorých existujú spoľahlivé a overiteľné dôkazy o existencii nútenej práce nariadenej štátnymi orgánmi.

3. Komisia zabezpečí, aby bola databáza *ľahko prístupná, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, a aby bola* verejne sprístupnená *vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie* do ... *[18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].*

I

Článok 9

Jednotné miesto na predkladanie informácií

1. *Komisia zriadi vyhradený centralizovaný mechanizmus na predkladanie informácií (ďalej len „jednotné miesto na predkladanie informácií“). Jednotné miesto na predkladanie informácií musí byť dostupné vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie. Je používateľsky ústretové a sprístupňuje sa bezplatne.*

2. **Informácie** o údajných porušeníach článku 3 **podáva prostredníctvom jednotného miesta na predkladanie informácií akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo združenie bez právnej subjektivity. Predložené informácie** obsahujú informácie o dotknutých hospodárskych subjektoch alebo výrobkoch, uvádzajú sa v nich dôvody **a dôkazy** na doloženie údajného porušenia **a, ak je to možné, podporné dokumenty. Komisia môže prijímať** vykonávacie akty **s cieľom spresniť procesné pravidlá, vzory a podrobnosti týkajúce sa uvedených predložení informácií. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 35 ods. 2.**

3. **Komisia vyradí všetky podania informácií jednotnému miestu na predkladanie informácií, ktoré sú zjavne neúplné, neopodstatnené alebo boli vykonané v zlej viere, a rozdelí ponechané predloženia informácií na posúdenie vedúcemu príslušnému orgánu podľa metódy rozdelenia vyšetrovaní stanovenej v článku 15.**

4. **Vedúci príslušný orgán zodpovedný za posúdenie uvedené v odseku 3 potvrdí prijatie predloženia informácií, dôkladne a nestranne posúdi informácie a** čo najskôr informuje **dotknutú fyzickú alebo právnickú osobu alebo dotknuté združenie** o výsledku posúdenia jej predloženia informácií.
5. **Vedúci príslušný orgán môže požiadať osobu alebo združenie uvedené v odseku 2 o poskytnutie dodatočných informácií.**

6. *V prípadoch, keď medzi predložením informácií jednotnému miestu na predkladanie informácií a rozhodnutím začať vyšetrovanie podľa kapitoly III uplynie dlhší čas, vedúci príslušný orgán v čo najväčšej možnej miere konzultuje s osobou alebo združením, ktoré informáciu predložili s cieľom overiť, či sa situácia podľa ich najlepšieho vedomia významne nezmenila.*
7. Na nahlasovanie ■ porušení tohto nariadenia a ochranu osôb, ktoré takéto porušenia nahlasujú, sa vzťahuje smernica (EÚ) 2019/1937.

Článok 10

Podporné opatrenia pre MSP

Komisia vypracuje sprievodné opatrenia na podporu úsilia hospodárskych subjektov a ich obchodných partnerov v tom istom dodávateľskom reťazci, najmä MSP. Vo vhodných prípadoch sa informácie o týchto opatreniach sprístupnia prostredníctvom jednotného portálu pre nútenú prácu uvedeného v článku 12.

Príslušné orgány určia kontaktné miesta na poskytovanie informácií MSP v záležitostiach týkajúcich sa uplatňovania tohto nariadenia. Uvedené kontaktné miesta môžu v uvedených záležitostiach poskytovať MSP aj pomoc.

Príslušné orgány členských štátov môžu pre hospodárske subjekty organizovať aj školenia týkajúce sa ukazovateľov rizika nútenej práce a spôsobov nadviazania dialógu s týmito príslušnými orgánmi počas vyšetrovania.

Článok 11

Usmernenia

Komisia ***po konzultácii s relevantnými zainteresovanými stranami sprístupní najneskôr do ... [18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a pravidelne aktualizuje*** usmernenia, ktoré zahŕňajú:

- a) pokyny ***pre hospodárske subjekty*** týkajúce sa náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou ***vrátane nútenej detskej práce***, v ktorých sa zohľadní uplatniteľné právo Únie a vnútroštátne právo stanovujúce požiadavky na náležitú starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou, usmernenia a odporúčania od medzinárodných organizácií, ako aj veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, ***rôzne typy dodávateľov v rámci dodávateľského reťazca a rôzne odvetvia***;
- b) pokyny ***pre hospodárske subjekty*** týkajúce sa najlepších postupov na ukončenie a nápravu rôznych druhov nútenej práce;
- c) pokyny ***pre príslušné orgány*** týkajúce sa praktického vykonávania tohto nariadenia, najmä článkov 8, 17 a 18, vrátane referenčných hodnôt na pomoc príslušným orgánom pri ich posudzovaniach založených na riziku v súvislosti s vyšetrovaniami a usmernení týkajúcich sa uplatniteľnej úrovne dôkazov;

- d) *pokyny pre colné orgány a hospodárske subjekty týkajúce sa praktického vykonávania článku 27 a vo vhodných prípadoch akýchkoľvek iných ustanovení uvedených v kapitole V oddiele II;*
- e) informácie o ukazovateľoch rizika nútenej práce **vrátane toho, ako identifikovať takéto ukazovatele**, ktoré sú založené na nezávislých a overiteľných informáciách vrátane správ od medzinárodných organizácií, najmä MOP, občianskej spoločnosti, podnikateľských organizácií a **odborových zväzov** a na skúsenostiach s vykonávaním práva Únie, v ktorom sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou;
- f) *pokyny pre hospodárske subjekty týkajúce sa náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, ktorú nariadili štátne orgány;*
- g) *pokyny pre hospodárske subjekty a dodávateľov výrobkov týkajúce sa spôsobu nadviazania dialógu s príslušnými orgánmi podľa kapitoly III, a najmä druhu informácií, ktoré treba predložiť;*
- h) *pokyny týkajúce sa spôsobu predkladania informácií podľa článku 9;*
- i) *pokyny pre členské štáty týkajúce sa metódy výpočtu finančných sankcií a uplatniteľných prahových hodnôt;*

- j) ďalšie informácie, ktoré príslušným orgánom uľahčia vykonávanie *a hospodárskym subjektom dodržiavanie* tohto nariadenia.

█ Pokyny uvedené v písmenách a), b) a f) sa zameriavajú najmä na pomoc MSP pri dodržiavaní tohto nariadenia.

Usmernenia uvedené v prvom odseku musia byť v súlade s usmerneniami poskytovanými v súlade s ďalším právom Únie.

Článok 12

Jednotný portál pre nútenú prácu

Komisia zriadi a pravidelne aktualizuje jednotnú webovú stránku (ďalej len „jednotný portál pre nútenú prácu“), na ktorej sprístupňuje verejnosti na rovnakom mieste a vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie tieto položky:

- a) *názvy, adresy a kontaktné údaje príslušných orgánov;*
- b) *usmernenia;*
- c) *databázu;*
- d) *zoznam verejne dostupných informačných zdrojov relevantných pre vykonávanie tohto nariadenia vrátane zdrojov, ktoré sprístupňujú rozčlenené údaje o vplyve a obetiach nútenej práce, ako sú údaje rozčlenené podľa pohlavia alebo údaje o nútenej detskej práci, ktoré umožňujú identifikovať vekovo a rodovo špecifické trendy;*
- e) *jednotné miesto na predkladanie informácií;*
- f) *každé rozhodnutie o zákaze výrobu;*

- g) *každé zrušenie zákazu;*
- h) *výsledok preskúmaní.*

Článok 13

Medzinárodná spolupráca

1. S cieľom uľahčiť účinné vykonávanie a presadzovanie tohto nariadenia Komisia podľa potreby ***spolupracuje*** okrem iného s orgánmi tretích krajín, medzinárodnými organizáciami, so zástupcami občianskej spoločnosti, ***s odborovými zväzmi***, podnikateľskými organizáciami ***a inými relevantnými zainteresovanými stranami*** a vymieňa si s nimi informácie.
2. ***Medzinárodná spolupráca s orgánmi tretích krajín sa uskutočňuje štruktúrovaným spôsobom, napríklad v kontexte existujúcich dialógov s tretími krajinami, ako sú dialógy o ľudských právach a politické dialógy, dialógy v kontexte plnenia záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja vyplývajúcich z obchodných dohôd alebo všeobecného systému preferencií a v kontexte iniciatív Únie v oblasti rozvojovej spolupráce alebo. Ak je to potrebné, môžu sa ad hoc vytvoriť osobitné dialógy. Medzinárodná spolupráca môže zahŕňať výmenu informácií o rizikových oblastiach alebo výrobkoch z hľadiska nútenej práce, najlepších postupov na ukončenie nútenej práce a informácií o rozhodnutiach o zákaze výrobkov vrátane ich dôvodov a dôkazov, a to najmä s tretími krajinami, ktoré majú zavedené podobné právne predpisy.***
3. ***Komisia a členské štáty môžu na účely odseku 2 zvážiť rozvoj iniciatív spolupráce a sprievodných opatrení na podporu úsilia hospodárskych subjektov, najmä MSP, ako aj organizácií občianskej spoločnosti, sociálnych partnerov a tretích krajín v boji proti nútenej práci a jej hlavným príčinám.***

Kapitola III
Vyšetrovania

Článok 14

Prístup založený na riziku

1. ***Komisia a príslušné orgány členských štátov sa pri posudzovaní pravdepodobnosti porušenia článku 3, pri začatí a vedení predbežnej fázy vyšetrovania a pri identifikovaní dotknutých výrobkov a hospodárskych subjektov riadia prístupom založeným na riziku.***
2. ***Komisia a príslušné orgány pri posudzovaní pravdepodobnosti porušenia článku 3 použijú na stanovenie priority výrobkov, pri ktorých existuje podozrenie, že boli vyrobené s využitím nútenej práce, podľa potreby tieto kritériá:***
 - a) ***rozsah a závažnosť údajnej nútenej práce vrátane toho, či môže ísť o nútenú prácu nariadenú štátnymi orgánmi;***
 - b) ***množstvo alebo objem výrobkov uvedených na trh Únie alebo sprístupnených na trhu Únie;***
 - c) ***podiel časti výrobku, pri ktorej existuje podozrenie, že bola vyrobená s využitím nútenej práce, na konečnom výrobku.***
3. ***Posúdenie pravdepodobnosti porušenia článku 3 vychádza zo všetkých relevantných, faktických a overiteľných informácií, ktoré má Komisia a príslušné orgány k dispozícii, okrem iného vrátane:***
 - a) ***informácií a rozhodnutí zaznamenaných v informačnom a komunikačnom systéme uvedenom v článku 7 ods. 1 vrátane všetkých predchádzajúcich prípadov dodržania alebo nedodržania článku 3 zo strany hospodárskeho subjektu;***

- b) databázy uvedenej v článku 8;
- c) ukazovateľov rizika a iných informácií podľa článku 11 písm. e);
- d) *predloženia informácií podľa článku 9;*
- e) informácií, ktoré *Komisia alebo príslušný orgán získali od iných orgánov relevantných z hľadiska vykonávania tohto nariadenia, ako sú orgány členských štátov v oblasti náležitej starostlivosti, práce, zdravia alebo daní, o posudzovaných výrobkoch a hospodárskych subjektoch;*
- f) *akýchkoľvek otázok vyplývajúcich zo zmysluplných konzultácií s relevantnými zainteresovanými stranami, ako sú organizácie občianskej spoločnosti a odborové zväzy.*

4. *Pri začatí predbežného vyšetrovania podľa článku 17 sa vedúci príslušný orgán v čo najväčšej možnej miere zameriava na hospodárske subjekty a v relevantných prípadoch na dodávateľov výrobkov zapojených do článkov dodávateľského reťazca, ktorí sú čo najbližšie k miestu pravdepodobného výskytu nútenej práce a majú najväčšie možnosti na predchádzanie využívaniu nútenej práce, jeho zmierňovanie a eliminovanie. Vedúci príslušný orgán zohľadňuje aj veľkosť a hospodárske zdroje dotknutých hospodárskych subjektov, najmä to, či je hospodársky subjekt MSP, a zložitosť dodávateľského reťazca.*

Článok 15

Rozdeľovanie vyšetrovaní

1. *Ak sa údajná nútená práca vykonáva mimo územia Únie, ako vedúci príslušný orgán koná Komisia.*
2. *Ak sa údajná nútená práca vykonáva na území členského štátu, ako vedúci príslušný orgán koná príslušný orgán daného členského štátu.*

Článok 16

Koordinácia vyšetrovaní a vzájomná pomoc

1. *V záujme konzistentného a účinného vykonávania tohto nariadenia Komisia a príslušné orgány navzájom úzko spolupracujú a poskytujú si pomoc.*
2. *Vedúci príslušný orgán rešpektuje právo hospodárskeho subjektu na vypočutie vo všetkých fázach procesu.*
3. *Vedúci príslušný orgán kedykoľvek a bez zbytočného odkladu komunikuje prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 v prípade, že zistí nové informácie o podozrení z nútenej práce, ku ktorej dochádza na území, pre ktoré nie je príslušný podľa článku 15.*

4. *Vedúci príslušný orgán môže požiadať o podporu iné relevantné príslušné orgány. To môže zahŕňať žiadosť o podporu s cieľom kontaktovať hospodárske subjekty, ktorých miesto usadenia sa nachádza na území daného členského štátu alebo ktorých pracovným jazykom je jazyk členského štátu. Iné príslušné orgány, ktoré majú záujem na vyšetrovaní, môžu požiadať o úzke zapojenie do vyšetrovania.*
5. *Príslušný orgán, ktorému bola prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 od iného príslušného orgánu doručená žiadosť o informácie, poskytne odpoveď do 20 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.*
6. *Príslušný orgán, ktorému bola doručená žiadosť o informácie, môže požiadať žiadajúci príslušný orgán, aby doplnil informácie uvedené v žiadosti, ak dospeje k záveru, že pôvodne poskytnuté informácie nie sú dostatočné.*
7. *Príslušný orgán, ktorému bola doručená žiadosť o informácie, môže odmietnuť vyhovieť tejto žiadosti len vtedy, ak preukáže, že vyhovie žiadosti by podstatne narušilo výkon jeho vlastných činností.*

■

Článok 17

Predbežná fáza vyšetrovania

1. Pred začatím vyšetrovania v súlade s článkom 18 ods. 1 si **vedúci príslušný orgán** vyžiada informácie od posudzovaných hospodárskych subjektov **a v relevantných prípadoch od iných dodávateľov výrobkov o relevantných opatreniach, ktoré prijali** s cieľom identifikovať riziká nútenej práce vo svojich činnostiach a **dodávateľských** reťazcoch, predchádzať týmto rizikám, zmierniť ich, eliminovať **ich alebo ich napraviť**, pokiaľ ide o posudzované výrobky, a to aj na základe ktoréhokoľvek z uvedených aktov, **pokiaľ to neohrozí výsledok posúdenia**:
- a) uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva, v ktorom sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť a transparentnosť v súvislosti s nútenou prácou;
 - b) usmernení vydaných Komisiou ■ ;
 - c) usmernení alebo odporúčaní OSN, MOP, OECD alebo iných príslušných medzinárodných organizácií týkajúcich sa náležitej starostlivosti, **a to najmä usmernení a odporúčaní, ktoré sa týkajú zemepisných oblastí, výrobných prevádzok a hospodárskych činností v určitých odvetviach, v ktorých existujú systematické a rozsiahle praktiky nútenej práce**;
 - d) akejkol'vek inej **zmysluplnej** náležitej starostlivosti **alebo iných informácií** v súvislosti s nútenou prácou **v ich dodávateľskom reťazci**.

Vedúci príslušný orgán môže požadovať informácie o týchto opatreniach od iných relevantných zainteresovaných strán vrátane osôb alebo združení, ktoré predložili relevantné, faktické a overiteľné informácie podľa článku 9, a akejkol'vek inej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má vzťah k posudzovaným výrobkom alebo zemepisným oblastiam, ako aj od Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a delegácií Únie v príslušných tretích krajinách.

2. Hospodárske subjekty odpovedia na žiadosť ■ uvedenú v odseku 1 tohto článku do 30 pracovných dní odo dňa doručenia takejto žiadosti. Hospodárske subjekty môžu ■ poskytnúť akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považujú za užitočné na účely tohto článku.

V prípade potreby môžu hospodárske subjekty požiadať kontaktné miesto uvedené v článku 10 o podporu pri spolupráci s vedúcim príslušným orgánom.

3. *Vedúci príslušný orgán do 30 pracovných dní odo dňa doručenia informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 2 tohto článku dospeje v rámci predbežnej fázy svojho vyšetrovania k záveru, či existuje opodstatnená obava, že došlo k porušeniu článku 3 na základe posúdenia uvedeného v článku 14 ods. 3 a informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 2 tohto článku.*

■

4. *Bez ohľadu na odsek 3 tohto článku môže vedúci príslušný orgán dospieť k záveru, že existuje opodstatnená obava, že došlo k porušeniu článku 3 na základe akýchkoľvek iných dostupných skutočností, ak vedúci príslušný orgán nepožiadal o informácie v súlade s odsekom 1 tohto článku alebo v situáciách uvedených v článku 20 ods. 2 písm. a) až e).*

5. *Vedúci príslušný orgán nezačne vyšetrovanie podľa článku 18 a zodpovedajúcim spôsobom informuje posudzované hospodárske subjekty, ak sa na základe posúdenia uvedeného v článku 14 ods. 3 a prípadných informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 2 tohto článku domnieva, že neexistuje opodstatnená obava, že došlo k porušeniu článku 3, alebo že dôvody vyvolávajúce opodstatnenú obavu boli odstránené, okrem iného napríklad tým, že uplatniteľné právne predpisy, usmernenia, odporúčania alebo akákoľvek iná náležitá starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou uvedenú v odseku 1 tohto článku sa uplatňujú spôsobom, ktorý riziko nútenej práce zmierňuje, predchádza mu a eliminuje ho.*
6. *Vedúci príslušný orgán oznámi prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 výsledok svojho posúdenia podľa odseku 5 tohto článku.*

Článok 18

Vyšetrovania

1. ***Vedúci*** príslušný orgán, ktorý podľa článku 17 ods. 3 *alebo* 4 určí, že existuje opodstatnená obava, ***že došlo k*** porušeniu článku 3, ■ začne vyšetrovanie ***týkajúce sa dotknutých výrobkov a hospodárskych subjektov*** a informuje hospodárske subjekty, ktoré sú predmetom vyšetrovania, do troch pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia o začatí takéhoto vyšetrovania o týchto skutočnostiach:
 - a) začatí vyšetrovania a jeho možných dôsledkoch;
 - b) výrobkoch, ktoré sú predmetom vyšetrovania;
 - c) dôvodoch začatia vyšetrovania, pokiaľ to neohrozí výsledok vyšetrovania;
 - d) práve hospodárskych subjektov predložiť ***vedúcemu*** príslušnému orgánu dokumenty alebo informácie a dátume, do ktorého sa takéto informácie musia predložiť.
2. ***Vedúci príslušný orgán oznámi prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1, že sa začalo vyšetrovanie podľa odseku 1 tohto článku.***

3. Na žiadosť **vedúceho** príslušného orgánu predložia prešetrované hospodárske subjekty
■ všetky informácie, ktoré sú relevantné a potrebné na účely vyšetrovania, vrátane informácií identifikujúcich prešetrované výrobky **a vo vhodných prípadoch identifikujúcich časť výrobku, na ktorú by sa malo vyšetrovanie obmedziť, ako aj výrobcu, producenta, dodávateľa, dovozcu alebo vývozcu** týchto výrobkov **alebo ich častí**. Pri žiadaní o takéto informácie **vedúci** príslušný orgán v čo najväčšej možnej miere
■ uprednostňuje prešetrované hospodárske subjekty zapojené do článkov **dodávateľského** reťazca, ktoré sú čo najbližšie k miestu pravdepodobného výskytu nútenej práce, a
■ zohľadňuje veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, **najmä či je hospodársky subjekt MSP**, množstvo dotknutých výrobkov, zložitosť dodávateľského reťazca, ako aj rozsah údajnej nútenej práce. **V prípade potreby môžu hospodárske subjekty požiadať kontaktné miesto uvedené v článku 10 o podporu pri spolupráci s vedúcim príslušným orgánom.**
4. **Vedúci príslušný orgán stanoví lehotu najmenej 30 pracovných dní a najviac 60 pracovných dní hospodárskym subjektom na predloženie informácií uvedených v odseku 3. Hospodárske subjekty môžu požiadať o predĺženie tejto lehoty na základe odôvodnenia. Pri rozhodovaní o tom, či udeliť takéto predĺženie, vedúci príslušný orgán zváži veľkosť a hospodárske zdroje dotknutých hospodárskych subjektov vrátane toho, či je hospodársky subjekt MSP.**
5. **Vedúci príslušný orgán môže zhromažďovať informácie od ktorejkoľvek relevantnej fyzickej alebo právnickej osoby alebo takúto osobu vypočut', ak súhlasí s tým, aby bola vypočutá na účely zhromažďovania informácií týkajúcich sa predmetu vyšetrovania, vrátane relevantných hospodárskych subjektov alebo akýchkoľvek iných zainteresovaných strán.**

6. *Vedúci príslušný orgán môže v prípade potreby vykonať všetky potrebné kontroly a inšpekcie v súlade s článkom 19.*

Článok 19

Inšpekcie na mieste

1. *Vo výnimočných situáciách, keď vedúci príslušný orgán považuje za potrebné vykonať inšpekcie na mieste, vykoná ich s prihliadnutím na to, kde sa riziko nútenej práce nachádza.*
2. *Ak sa riziko nútenej práce nachádza na území členského štátu, vedúci príslušný orgán môže vykonať vlastné inšpekcie podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie. V prípade potreby môže vedúci príslušný orgán požiadať o spoluprácu iné vnútroštátne orgány relevantné pre vykonávanie tohto nariadenia, ako sú orgány v oblasti práce, zdravia alebo daní.*
3. *Ak sa riziko nútenej práce nachádza mimo územia Únie, Komisia konajúca ako vedúci príslušný orgán môže vykonať všetky potrebné kontroly a inšpekcie za predpokladu, že s tým dotknuté hospodárske subjekty súhlasia a že vláda tretej krajiny, v ktorej sa majú inšpekcie vykonať, bola oficiálne informovaná a nevzniesla žiadne námietky. Na uľahčenie takýchto kontaktov môže Komisia podľa potreby požiadať o pomoc Európsku službu pre vonkajšiu činnosť.*

Kapitola IV

Rozhodnutia

Článok 20

Rozhodnutia *týkajúce sa porušenia článku 3*

1. ***Vedúci*** príslušný orgán posúdi všetky informácie a dôkazy získané podľa ***kapitoly III*** a na tomto základe v primeranej lehote odo dňa začatia vyšetrovania podľa článku 18 ods. 1 stanoví, či ***výrobky boli uvedené na trh, sprístupnené na ňom alebo sa vyvážajú v rozpore s článkom 3. Vedúci príslušný orgán sa usiluje prijať rozhodnutie uvedené v odseku 4 tohto článku alebo ukončiť vyšetovanie do deviatich mesiacov od dátumu začatia vyšetovania.***
2. Ak nebolo možné získať informácie a dôkazy podľa článku 17 ods. 1 a článku 18 ods. 3, bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môže ***vedúci*** príslušný orgán stanoviť, že došlo k porušeniu článku 3, a to na základe akýchkoľvek iných dostupných skutočností, ***najmä ak hospodársky subjekt alebo orgán verejnej moci v reakcii na žiadosť o informácie:***
 - a) ***odmietne poskytnúť požadované informácie bez oprávneného dôvodu;***
 - b) ***neposkytne požadované informácie v stanovenej lehote bez oprávneného dôvodu;***
 - c) ***poskytne neúplné alebo nesprávne informácie s cieľom zablokovat' vyšetovanie;***
 - d) ***poskytne zavádzajúce informácie alebo***

e) inak bráni vyšetrovaniu, a to aj v prípade, keď sa počas predbežnej fázy vyšetrovania alebo počas vyšetrovania zistí riziko nútenej práce nariadenej štátnymi orgánmi.

3. Ak *vedúci* príslušný orgán nedokáže stanoviť, že *dotknuté výrobky boli uvedené na trh alebo sprístupnené na ňom alebo sa vyvážajú v rozpore s článkom 3, uzavrie vyšetrovanie a informuje hospodárske subjekty, ktoré boli predmetom vyšetrovania. Informuje aj všetky ostatné príslušné orgány prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1. Ukončenie vyšetrovania nebráni začatiu nového vyšetrovania toho istého výrobku a hospodárskeho subjektu v prípade nových relevantných informácií.*

I

4. Ak *vedúci* príslušný orgán stanoví, že *dotknuté výrobky boli uvedené na trh alebo sprístupnené na ňom alebo sa vyvážajú v rozpore s článkom 3*, bezodkladne prijme rozhodnutie obsahujúce:
- a) zákaz uvádzania dotknutých výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovania na trhu Únie a ich vývozu;

- b) príkaz, ktorým sa od hospodárskych subjektov, ktoré boli predmetom vyšetrovania, vyžaduje, aby stiahli výrobky, ktoré už boli na trh Únie uvedené alebo boli sprístupnené na trhu Únie, **alebo aby odstránili z online rozhrania obsah, ktorý odkazuje na dotknuté výrobky alebo ponuky týchto výrobkov**;
- c) príkaz, ktorým sa od hospodárskych subjektov, ktoré boli predmetom vyšetrovania, vyžaduje, aby odstránili **dotknuté** výrobky v súlade s **článkom 25, alebo, ak sú časti výrobku, o ktorých sa zistí, že porušujú článok 3, vymeniteľné, príkaz, ktorým sa od týchto hospodárskych subjektov vyžaduje, aby odstránili tieto časti výrobkov**.

V relevantných prípadoch sa v zákaze uvedenom v písmene a) prvého pododseku a v zákaze uvedenom v písmene c) prvého pododseku identifikujú časti výrobku, o ktorých sa zistí, že porušujú článok 3, a ktoré sa musia vymeniť, aby sa výrobok mohol uviesť na trh alebo sprístupniť na trhu alebo vyviezť.

5. *Odchyľne od odseku 4 prvého pododseku písm. c) a vo vhodných prípadoch, s cieľom zabrániť narušeniam dodávateľského reťazca strategického alebo kritického významu pre Úniu, vedúci príslušný orgán môže upustiť od nariadenia odstránenia dotknutého výrobku podľa odseku 4. Vedúci príslušný orgán môže namiesto toho nariadiť, aby sa zadržal dotknutý výrobok na vymedzené obdobie, ktoré nesmie byť dlhšie ako čas potrebný na elimináciu nútenej práce v súvislosti s dotknutým výrobkom, a to na náklady hospodárskych subjektov.*

Ak hospodárske subjekty počas uvedeného obdobia preukážu, že odstránili nútenú prácu z dodávateľského reťazca v súvislosti s dotknutými výrobkami bez toho, aby zmenili daný výrobok, a tým, že ukončili nútenú prácu identifikovanú v rozhodnutí uvedenom v odseku 4 tohto článku, vedúci príslušný orgán preskúma svoje rozhodnutie v súlade s článkom 21.

Ak hospodárske subjekty počas uvedeného obdobia nepreukážu, že odstránili nútenú prácu z dodávateľského reťazca v súvislosti s dotknutým výrobkom bez toho, aby zmenili daný výrobok, a tým, že ukončili nútenú prácu identifikovanú v rozhodnutí uvedenom v odseku 4, uplatňuje sa písmeno c) uvedeného odseku.

6. *Ak Komisia koná ako vedúci príslušný orgán, rozhodnutie uvedené v odseku 4 tohto článku sa prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu. Takéto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 35 ods. 2.*
7. *Vedúci príslušný orgán oznámi rozhodnutie uvedené v odseku 4 tohto článku všetkým hospodárskym subjektom, ktorým je určené, a oznámi ho všetkým príslušným orgánom a v príslušných prípadoch Komisii prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1.*
8. *Rozhodnutia prijaté vedúcim príslušným orgánom členského štátu podľa odseku 4 uznávajú a presadzujú príslušné orgány v ostatných členských štátoch, pokiaľ sa týkajú výrobkov s rovnakými identifikačnými informáciami a pokiaľ pochádzajú z toho istého dodávateľského reťazca, v prípade ktorého sa zistilo, že využíva nútenú prácu.*

Článok 21

Preskúmanie rozhodnutí o porušení článku 3

1. *Vedúci príslušný orgán umožní hospodárskym subjektom, ktorých sa týka rozhodnutie uvedené v článku 20, kedykoľvek požiadať o preskúmanie uvedeného rozhodnutia. Žiadosť o preskúmanie obsahuje informácie, ktoré preukazujú, že výrobky sa uvádzajú na trh alebo sa na ňom sprístupňujú alebo sa majú vyviezť v súlade s článkom 3. Tieto informácie musia obsahovať nové podstatné informácie, na ktoré vedúci príslušný orgán nebol upozornený počas vyšetrovania.*
2. *Vedúci príslušný orgán prijme rozhodnutie o žiadosti uvedenej v odseku 1 do 30 pracovných dní odo dňa doručenia uvedenej žiadosti.*
3. *Ak hospodárske subjekty preukážu, že splnili rozhodnutie uvedené v článku 20 a že odstránili nútenú prácu zo svojich činností alebo dodávateľského reťazca, pokiaľ ide o dotknuté výrobky, vedúci príslušný orgán svoje rozhodnutie do budúcnosti zruší, informuje hospodárske subjekty a odstráni ho z jednotného portálu pre nútenú prácu.*
4. *Ak Komisia koná ako vedúci príslušný orgán, zrušenie rozhodnutia uvedené v odseku 3 tohto článku sa prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu. Takéto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 35 ods. 2. Komisia prijme z riadne odôvodnených vážnych a naliehavých dôvodov týkajúcich sa ochrany práva dotknutých hospodárskych subjektov na obhajobu a ich práva vlastníť majetok okamžite uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 35 ods. 3. Uvedené vykonávajúce akty zostávajú v platnosti najviac 12 mesiacov.*

5. *Hospodárske subjekty, ktorých sa týka rozhodnutie vedúceho príslušného orgánu členského štátu uvedené v článku 20, sa môžu obrátiť na súd alebo tribunál, aby preskúmal procesnú a vecnú zákonnosť rozhodnutia.*
6. *Odsekom 5 nie je dotknuté žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, ktorým sa vyžaduje, aby sa pred začatím súdneho konania vyčerpali postupy administratívneho preskúmania.*
7. *Rozhodnutiami uvedenými v článku 20, ktoré prijal vedúci príslušný orgán členského štátu nie sú dotknuté žiadne rozhodnutia súdnej povahy prijaté vnútroštátnymi súdmi alebo tribunálmi členských štátov vo vzťahu k tým istým hospodárskym subjektom alebo výrobkom.*

Článok 22

Obsah rozhodnutí

1. Rozhodnutie uvedené v článku 20 obsahuje všetky tieto prvky:
 - a) zistenia z vyšetrovania a informácie *a dôkazy*, na ktorých sú zistenia založené;
 - b) *primerané lehoty* pre hospodárske subjekty na splnenie *priказov, ktoré nesmú byť kratšie ako 30 pracovných dní; v prípade tovaru podliehajúceho skaze, zvierat a rastlín lehota nesmie byť kratšia ako 10 pracovných dní*; pri stanovovaní *lehôt vedúci príslušný orgán zohľadňuje veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskeho subjektu vrátane toho, či je hospodársky subjekt MSP, podielu predmetnej časti výrobku a toho, či je vymeniteľná; lehoty musia byť primerané času potrebnému na splnenie jednotlivých príказov a nesmú byť dlhšie, ako je potrebné*;

- c) všetky relevantné informácie, najmä podrobnosti umožňujúce identifikáciu výrobku, na ktorý sa rozhodnutie vzťahuje, vrátane podrobností o výrobcovi, producentovi, dodávateľoch výrobku, dovozcovi, vývozcovi *a vo vhodných prípadoch o výrobnej prevádzke*;
- d) podľa dostupnosti a relevantnosti informácie požadované podľa colných predpisov vymedzených v článku 5 bode 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
- e) *informácie o súdnom preskúmaní rozhodnutia.*

2. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých bližšie určí podrobnosti o informáciách, ktoré má rozhodnutie uvedené v článku 20 obsahovať. Tieto podrobnosti zahŕňajú prinajmenšom podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú *poskytnúť alebo* sprístupniť colným orgánom v súlade s článkom 27 ods. 3 s cieľom *umožniť identifikáciu výrobkov požadovanú podľa článku 26 ods. 4*. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 35 ods. 2.

KAPITOLA V

Presadzovanie

Oddiel I

Príslušné orgány

Článok 23

Presadzovanie rozhodnutí

- 1. Ak hospodársky subjekt v primeranej lehote uvedenej v článku 22 ods. 1 písm. b) nesplní rozhodnutie uvedené v článku 20, príslušné orgány sú zodpovedné za presadenie uvedeného rozhodnutia a zabezpečia všetky tieto prvky:*

- a) zákaz uvádzania dotknutých výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovania na trhu Únie, ako aj ich vývozu;*
- b) stiahnutie výrobkov, ktoré už boli uvedené na trh Únie alebo sprístupnené na trhu Únie príslušnými orgánmi v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom;*
- c) odstránenie stiahnutých výrobkov a výrobkov, ktoré zostanú hospodárskemu subjektu v súlade s článkom 25 na náklady uvedeného hospodárskeho subjektu;*
- d) obmedzenie prístupu k dotknutým výrobkom a k ponukám odkazujúcim na tieto výrobky tým, že sa príslušná tretia strana požiada o vykonanie takéhoto obmedzenia.*

2. Ak hospodársky subjekt nesplní rozhodnutie uvedené v článku 20, príslušný orgán uloží dotknutému hospodárskemu subjektu buď priamo, v spolupráci s inými orgánmi, alebo prostredníctvom dožiadania príslušných súdnych orgánov sankcie podľa článku 37.

Článok 24

Stiahnutie a odstránenie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce

1. *Príkaz na stiahnutie a odstránenie výrobkov uvedených na trh Únie alebo sprístupnených na trhu Únie podľa článku 20 ods. 4 tohto nariadenia sa oznámi prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 tohto nariadenia orgánom dohľadu nad trhom uvedeným v článku 10 nariadenia (EÚ) 2019/1020 a akýmkoľvek iným relevantným orgánom pre dotknuté výrobky.*
2. *Za presadenie stiahnutia a odstránenia výrobkov uvedených v odseku 1 zodpovedá príslušný orgán v koordinácii s akýmkoľvek inými relevantnými orgánmi pre dotknuté výrobky.*

Článok 25

Spôsob odstránenia výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce

V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva stanovenou v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES²⁷ hospodárske subjekty a príslušné orgány členských štátov zodpovedné za odstránenie výrobkov ako sa vyžaduje v článku 20 ods. 4 písm. c) a článku 23 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia, odstránia tieto výrobky ich recykláciou, alebo, ak to nie je možné, znefunkčnením týchto výrobkov. Výrobky podliehajúce skaze sa darujú na charitatívne účely alebo na účely vo verejnom záujme alebo, ak to nie je možné, znefunkčnia sa.

²⁷ *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).*

Oddiel II
Colné orgány

Článok 26

Kontroly vykonávané colnými orgánmi

1. Výrobky, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, podliehajú kontrolám a opatreniam stanoveným v **tomto oddiele**.
2. Uplatňovaním **tohto oddielu** nie je dotknutý **žiadny** iný právny **akt** Únie, ktorým sa upravuje **riadenie colných rizík, colné kontroly a** prepustenie **tovaru** do voľného obehu **a** vývoz, najmä **nariadenie** (EÚ) č. 952/2013.
3. **Vedúci** príslušný orgán bezodkladne **oznámi** colným orgánom členských štátov **rozhodnutia uvedené v článku 20** o zákaze uvádzania výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovania na ňom a ich vývozu.
4. Colné orgány pri identifikovaní výrobkov, ktoré možno nie sú v súlade so zákazom stanoveným v článku 3 tohto nariadenia, vychádzajú z rozhodnutí oznámených podľa odseku 3 tohto článku. Na tento účel vykonávajú **na základe riadenia rizika stanoveného v nariadení** (EÚ) č. 952/2013 kontroly výrobkov, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú.
5. **Vedúci** príslušný orgán bezodkladne oznámi colným orgánom členských štátov **každé** zrušenie, **ako aj akékoľvek zmeny** rozhodnutia **na základe preskúmania v súlade s článkom 21**.

I

Článok 27

Dodatočné informácie, ktoré sa majú **poskytovať alebo** sprístupňovať colným orgánom

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 33 na doplnenie tohto nariadenia identifikáciou výrobkov alebo skupín výrobkov, v prípade ktorých sa colným orgánom poskytujú informácie uvedené v odseku 2 tohto článku. **Dotknuté výrobky alebo skupina výrobkov sa vyberajú na základe proporcionálneho prístupu, pričom sa vychádza okrem iného z informácií dostupných v databáze, informácií zaznamenaných v informačnom a komunikačnom systéme uvedenom v článku 7 ods. 1 a podložených informácií vymieňaných v rámci siete.**
2. **Osoba, ktorá má v úmysle umiestniť výrobok, na ktorý sa vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa odseku 1 tohto článku, do colných režimov „prepustenie do voľného obehu“ alebo „vývoz“, poskytne alebo sprístupní colným orgánom** informácie identifikujúce výrobok, informácie o výrobcovi alebo producentovi a informácie o dodávateľoch **výrobku**, pokiaľ sa poskytnutie takýchto informácií už nevyžaduje podľa colných predpisov uvedených v článku 5 bode 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
3. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých **stanoví podrobné podmienky vykonávania odsekov 1 a 2 tohto článku a vymedzí** podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú **poskytovať alebo** sprístupňovať colným orgánom podľa odseku 2 tohto článku. **Uvedené** vykonávacie akty ■ sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedenom v článku 35 ods. 2.

4. Ak bol v rozhodnutí uvedenom v článku **20** identifikovaný konkrétny výrobok, s cieľom umožniť colným orgánom okamžite konať *v súvislosti s daným konkrétnym výrobkom* sa na delegované akty prijaté podľa *odseku 1 tohto článku* uplatňuje postup stanovený v článku **34**.

Článok 28

Pozastavenie

Ak colné orgány *prostredníctvom svojho príslušného systému riadenia rizík* identifikujú, že výrobok vstupujúci na trh Únie alebo opúšťajúci trh Únie, by *podľa rozhodnutia oznámeného v súlade s článkom 26* ods. 3 mohol byť v rozpore s článkom 3, pozastavia prepustenie tohto výrobku do voľného obehu alebo jeho vývoz. Colné orgány bezodkladne informujú ■ príslušné orgány *svojho členského štátu* o tomto pozastavení a postúpia im všetky relevantné informácie, ktoré im umožnia stanoviť, či sa na daný výrobok vzťahuje rozhodnutie oznámené podľa článku **26** ods. 3.

Článok 29

Prepustenie do voľného obehu alebo vývoz

1. Ak bolo prepustenie výrobku do voľného obehu alebo jeho vývoz v súlade s článkom **28** pozastavené, daný výrobok sa prepustí do voľného obehu alebo vyvezie, ak boli splnené všetky ostatné požiadavky a formality týkajúce sa takéhoto prepustenia alebo vývozu a ak je splnená niektorá z týchto podmienok:
 - a) do štyroch pracovných dní od pozastavenia, ak príslušné orgány nepožiadali colné orgány o zachovanie pozastavenia; v prípade výrobkov podliehajúcich skaze, zvierat a rastlín je táto lehota dva pracovné dni;
 - b) príslušné orgány informovali colné orgány o svojom schválení prepustenia do voľného obehu alebo vývozu podľa tohto nariadenia.
2. Prepustenie do voľného obehu ani vývoz podľa odseku 1 sa nepovažujú za dôkaz súladu s právom Únie, a konkrétne s týmto nariadením.

Článok 30

Odmietnutie prepustenia do voľného obehu alebo vývozu

1. Ak príslušné orgány dospejú k záveru, že výrobok, o ktorom boli informované v súlade s článkom **28**, je podľa rozhodnutia uvedeného v článku **20** výrobkom vyrobeným s využitím nútenej práce, požiadajú colné orgány, aby ho neprepustili do voľného obehu ani nepovolili jeho vývoz.
2. Príslušné orgány bezodkladne vložia informáciu uvedenú v odseku 1 tohto článku do informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 7 ods. 1 a zodpovedajúcim spôsobom informujú colné orgány. Po prijatí takéhoto informovania colné orgány nepovolía prepustenie tohto výrobku do voľného obehu ani jeho vývoz a do systému na spracovanie colných údajov a podľa možnosti do obchodnej faktúry priloženej k výrobku a do akéhokoľvek iného relevantného sprievodného dokladu takisto zahrnú toto oznámenie:

„Výrobok vyrobený s využitím nútenej práce – prepustenie do voľného obehu/vývoz sa nepovoľujú – nariadenie (EÚ) .../...⁺“.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 67/24 (2022/0269(COD)).

3. Ak sa prepustenie výrobku do voľného obehu alebo vývoz výrobku zamietli v súlade s **odsekom 1**, colné orgány ■ s uvedeným výrobkom **naložia** v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré je v súlade s právom Únie. ■
4. *Na žiadosť príslušného orgánu a v mene a na zodpovednosť tohto príslušného orgánu môžu colné orgány namiesto toho zaistiť výrobok, ktorého prepustenie do voľného obehu alebo vývoz bol zamietnutý a dať ho k dispozícii tomuto príslušnému orgánu a pod jeho právomoc. V takýchto prípadoch príslušný orgán prijme potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa dotknutý výrobok odstránil v súlade s článkom 25.*

Článok 31

Výmena informácií a spolupráca

1. S cieľom umožniť **analýzu založenú** na riziku v prípade výrobkov, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, a s cieľom zabezpečiť, aby boli kontroly účinné a vykonávané v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, **Komisia, príslušné orgány** a colné orgány úzko spolupracujú a vymieňajú si informácie súvisiace s rizikom. **Na tento účel Komisia prevezme koordinačnú úlohu.**
2. Spolupráca medzi orgánmi a výmena informácií **súvisiacich s rizikom** potrebných na plnenie ich úloh podľa tohto nariadenia, a to aj elektronickými prostriedkami, sa uskutočňuje **v súlade s nariadením (EÚ) č. 952/2013**:
 - a) **medzi** colnými orgánmi ■ ;
 - b) **medzi** príslušnými orgánmi a colnými orgánmi ■ .

Kapitola VI
Záverečné ustanovenia

Článok 32

Dôvernosc'

1. Príslušné orgány používajú informácie získané podľa tohto nariadenia len na účely uplatňovania tohto nariadenia, *pokiaľ právo Únie alebo vnútroštátne právo v súlade s právom Únie nevyžaduje inak.*
2. Komisia, členské štáty a príslušné orgány ■ zaobchádzajú s totožnosťou tých, ktorí poskytujú informácie, alebo s poskytnutými informáciami ako s dôvernými *v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom v súlade s právom Únie, pokiaľ tí, ktorí poskytli informácie, neuvedú inak.*
3. Odsek 2 nebráni Komisii zverejniť všeobecné informácie v súhrnnej podobe za predpokladu, že takéto všeobecné informácie neobsahujú žiadne informácie, na základe ktorých by bolo možné zistiť totožnosť poskytovateľa týchto informácií. Pri takomto zverejnení všeobecných informácií v súhrnnej podobe sa zohľadňuje oprávnený záujem dotknutých strán predísť zverejneniu dôverných informácií.

■

Článok 33

■ Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 27 ods. 1 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od ... [deň nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 27 ods. 1 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 27 ods. 1 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 34

Postup pre naliehavé prípady

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 33 ods. 6. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

Článok 35

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle ■ nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3. *Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.*

Článok 36

Zmena smernice (EÚ) 2019/1937

V časti I.C.1 prílohy k smernici (EÚ) 2019/1937 sa dopĺňa tento bod:

- „iv) *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... z ... o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L ...)*⁺.“

Článok 37

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na hospodárske subjekty v prípade nedodržania rozhodnutia uvedeného v článku 20 a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania v súlade s vnútroštátnym právom.
2. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. **Príslušné orgány zabezpečia, aby sa pri sankciách uvedených v odseku 1 náležite zohľadňovali, tieto prípadné okolnosti:**
 - a) *závažnosť a dĺžka trvania nedodržania rozhodnutia uvedeného v článku 20;*
 - b) *akékoľvek relevantné predchádzajúce nedodržanie rozhodnutia uvedeného v článku 20 zo strany hospodárskeho subjektu;*
 - c) *miera spolupráce s príslušnými orgánmi;*

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo, dátum prijatia a odkaz na uverejnenie pre nariadenie uvedené v dokumente PE-CONS 67/24 (2022/0269(COD)).

d) akákoľvek iná poľahčujúca alebo priťažujúca okolnosť prípadu, napríklad finančné výhody, zisky alebo straty, ktorým sa zabránilo, či už priamo alebo nepriamo, v prípade nedodržania rozhodnutia uvedeného v článku 20.

3. Členské štáty do ... [24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] *oznámia uvedené pravidlá a opatrenia* Komisii *a* bezodkladne *jej* oznámia každú následnú zmenu, ktorá sa ich týka.
4. *Členské štáty pri stanovovaní pravidiel týkajúcich sa uplatniteľných sankcií v súlade s odsekmi 1 a 2 tohto článku v čo najväčšej miere zohľadnia pokyny uvedené v článku 11 písm. i).*

Článok 38

Hodnotenie a preskúmanie

1. *Do ... [päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každých päť rokov Komisia vykoná hodnotenie presadzovania a vykonávania tohto nariadenia. Komisia predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. Do hodnotenia zahrnie najmä posúdenie:*
- a) toho, či zavedený mechanizmus účinne prispieva k cieľu tohto nariadenia stanovenému v článku 1;*
- b) spolupráce medzi príslušnými orgánmi, a to aj v rámci siete, ako aj všetkými ostatnými relevantnými orgánmi pri uplatňovaní tohto nariadenia;*

- c) účinnosti medzinárodnej spolupráce s cieľom prispieť k odstráneniu nútenej práce z globálnych dodávateľských reťazcov;*
- d) vplyvu postupov súvisiacich s vyšetrovaniami a rozhodnutiami na podniky, najmä na MSP, a na ich konkurencieschopnosť;*
- e) nákladov hospodárskych subjektov, a najmä MSP, na dodržiavanie predpisov;*
- f) celkových nákladov a prínosov a účinnosti zákazu.*

Ak to Komisia považuje za vhodné, k správe sa pripojí legislatívny návrh na zmenu príslušných ustanovení tohto nariadenia.

- 2. V správe sa posúdi aj to, či je potrebné rozsah pôsobnosti rozšíriť tak, aby zahŕňal doplnkové služby súvisiace s ťažbou, zberom, produkciou alebo výrobou produktov.*
- 3. V rámci posúdenia podľa odseku 1 písm. a) sa správa vzťahuje na vplyv tohto nariadenia na obeť nútenej práce, najmä pokiaľ ide o situáciu žien a detí. Posúdenie tohto vplyvu sa zakladá na pravidelnom monitorovaní informácií od medzinárodných organizácií a príslušných zainteresovaných strán.*
- 4. Komisia vo svojej správe ďalej posúdi potrebu osobitného mechanizmu na riešenie a nápravu nútenej práce vrátane posúdenia vplyvu na účely zavedenia takéhoto mechanizmu.*

Článok 39

Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od ... [36 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti ***tohto nariadenia***].

Článok 5 ods. 3, článok 7, článok 8, článok 9 ods. 2, článok 11, článok 33, článok 35 a článok 37 ods. 3 sa však uplatňujú od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

Za Radu

predsedníčka

predseda/predsedníčka
